ԺԱ. ՏԱՐԻ 3068 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 22 ԱՀԵԿԱՆ 4386 29 ԱՊՐԻԼ 1894 6 ԶԻԼ-ԳԱՏԷ 1311 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ Է ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արժաք	150
» »	Վեցամսեայ »	75
» »	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընծիր թուղթի վրայ մասնաւոր ցուցակ՝	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բդյաշարհի [illegible]	Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած [illegible] այլ գրութիւն [illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԳՈԳՕ

«Ջեզի այս տողերը, դուք որ երական պատմութիւններ կուզէք լսել» կը գրէր Քարբերդի մեր թղթակիցը, գաւառացի համեստ գրողի մը երկչոտ հեզնութեամբ, երբ կը հաղորդէր քաղաքաւոր մարդու մը ամուսնութիւնը գեղջուկ աղջկան մը հետ, անոր դառն մանրամասնութիւնները աքօղելով փափուկ մտածմամբ մը։ Բայց այդ պատմութիւնը իր պարզ զգեստաւորումին մէջ, — և մանաւանդ, պէտք ըսեմ, իր պարզութեանը համար, — աւելի սրտաճմլիկ բան մը ունի, շատ մը նորավէպներէ գեղարուեստաբար տխուր ու ազդեցիկ։

Ինչ ալ աղւոր անուն, Գոգօ, որ առաջին տպաւորութեամբ թռչնիկի մը կամ պզտիկ սիրուն տղու մը անունը ըլլալ կը կարծուի. վիպագիր մը, իր արուեստական երեւակայութեանը մէջ՝ կոշտ ու կոպիտ մակդիր մը պիտի փնտռէր գտնէր այդ բեռնակիր կազմով Ցօն ժուանին համար · իրականութիւնը ասոր հակառակը կուտայ, ու Գէորգը, գեղջուկներու բերնին մէջ աղաւաղուած կամ կոկուած, կը դառնայ Գօ՛...գօ՛։

Յանցանքը այդ մարդո՛ւն էր բոլոր, թէ աղջկան ծնողքին · այս կէտերը մութ կը մնան. բայց, ապահովաբար, եթէ անմեղ մը կայ այդ ամենուն մէջ, վարդ այտերով աղջիկն է, տասնըմէկ տարեկան, որ իր մանկական կամքին հակառակ, կը յանձնուի անծանօթի մը, որ շլացուցեր էր իր ապագայ զոքանչը «ծօլչէկ մը գարի ու երկու մէճիտիյէ դրամ տալով անոր»։ Կրնա՛նք հետեւցնել թէ այս ընտանեկան փոքրիկ տաւմը թերեւս տեղի չունենար, եթէ առատաձեռն փեսացուն դրամօժիտ պահանջելու ելլէր, փոխանակ ինք տալու։ Հոս, ըղձանքը յաղթեր է նիւթականին։

Բարեբաղդաբար իր տեսակին մէջ տիպար մը չի ներկայացներ Գոգօն, — պժգալի տիպար մը անշուշտ, ինչպէս պիտի ըլլար, — ու հաղուադէպ դէպք մը միայն առաջ կը բերէ իր տարօրինակ ամուսնութեան գաղափարովը ու գործադրութեամբը, որ սակայն ուշագրաւ ըլլալէ չի դադրիր։ Ուշագիր ընթերցողին համար, որ ուզէ այս պզտիկ պատմութեան պզտիկ հոգեբանութիւնն ընել, անդին տիպար մըն է ծաղկատի հարսնուկը՝ երկանը քով չի դառնալու յամառութեամբը, իր զգացած զայրոյթովը, իր հասակէն անհամեմատ վեր լրջութեամբը։ Պայտարի գործանոցին մէջ իր արտասանած խօսքերը աւելին կ'ապացուցանեն․—«Ան մարդը ինչպէ՞ս երկա՞ն կ'ըլլէ, պապուս տէտէկս տեղը կուգայ. ես չեմ առներ, թիւթիւնի պէս մանտր մանտր ալ ընէք ; չեմ առներ»։ Ու յետոյ, հետզհետէ կը սկսի սրտնեղիլ, բարկանալ, երբ խօսակիցը կը պնդէ որ, եթէ չի պիտի առնէր՝ ինչո՞ւ պսակուեցաւ, և Գոգօին մօտ չորս օր ալ կեցաւ։ Այն անխօսուն պզտիկ աղջիկը, որ գիւղին ծայրը նստած՝ ջորեպաններուն կը սպասէր, անոնց հակերուն հետ բեռցուելու համար, կ'ըսէ, պատրաստաբան ընդդիմախօս մը կը դառնայ ու ամեն հարցման պատասխան կը գտնէ, արհամարհանքով ու զայրոյթով լեցուն։ Կարդացեր ենք շատ անգամ, որ մէկ փիէսներուն մէջ մարդու մը մազերը կը ճերմկնան, անհուն տագնապէ մը. քիչ անգամ կը պատահի որ մանկահասակ աղջիկ մը, կեանքի կանխահաս դառնութեան մը մէջ, մէկէն ի մէկ հասուն կնոջ մը պէս սկսի մտածել ու կեանքի գիտակցութիւնն ունենայ ։ Գոգօն այս հրաշքը գործել տուեր է։

Որքա՜ն աղջիկներ պիտի գտնէինք, նուազ գեղջուկ կեդրոններու մէջ, քիչ շատ երիտասարդ եւ ուսեալ, որո՛նք անյարմար ամուսնութիւններու առջև գլուխ կը ծռեն, սրտով բոլորովին հակառակ այլ արտաքուստ համակիր ու ժպտուն, իրենց փափուկ ձեռքը կարկառելով նշանածի մը ուսկից կը խորշին. եւ այս, անոր համար միայն որ պատշաճութիւնը այնպէս կը պահանջէ, կամ թէ ապագայ ամուսինը, իրենց հօրը տարիքը մարդ, պիտի ապահովէ իրենց կացութիւնը։ Եւ սովորաբար, հակառակն է որ կը պատահի։

Հաւատքն ալ իր բաժինը ունեցեր է այս տաւմին մէջ։ Տարօրինակ չէ՞ք գտներ Գոգօին հաւատքը, որով ուխտատեղիները կը թափառի իր «հարսնին» հետ, աղօթել տալով դժբաղդ աղջկանը ու ինքն ալ աղօթելով որպէս զի Մայրիկ Աստուածածինը բժշկութիւն պարգեւէ կնոջը։ Ու այսպէս, գաւառներուն մէջ ալ ընդհանրացեր կուտայ կեղծ բարեպաշտի ու անըմբռնելի ջերմեռանդի դէմքը, որ կեանքին անդորրութիւնը ու հոգւոյն փրկութիւնը նախ իր գործերուն մէջ փնտռելու տեղ, այդ հրէշային հարսանիքը խղճի հանդարտութեամբ կատարելէ ետք... եկեղեցիները կը վազէ։

Հապա տէրտէ՞րը։ Տէր Լուսի՞կ թէ Յուսիկ. թղթակիցը ինքն ալ լաւ չի գիտեր. «բան մ'ալ տէրտէրին ձեռքը գրեր է» փեսացուն, պսակուելու համար։ Երկու բառի մէջ, աւելի բարեկիրթ ձեւով մը ու աւելի յստակ կերպով չէր կրնար նկարագրուիլ այդ հոգեւոր պաշտօնեան, որ իր պսակադրամը առեր գացեր է, առանց ետին նայելու։ Գեղջուկ մը, իրաւ, այդ տէրտէրը, որ իր ժամագիրքը շիտակ շիտակ չի կրնար կարդալ ու եկեղեցւոյ խորհուրդներուն գիտակցութիւնն ալ չունի. բայց սիրտ ու զգացում ըսուած բաները բնա՛ւ չունի եղեր. ու իր ագահութեանը մէջ չէ կրցեր մինչեւ անգամ կարդալ իր պսակած աղջկան արցունքոտ աչքերուն մէջ նկարուող յուսահատութիւնը և ահերը։

Դիպուածը այնպէս բերաւ, — վասն զի լրագրութեան մէջ ալ պերճախօս դիպուածներ կան, — որ «բանի ամուսնութեան» նամակը ու «գիւղական տէրտէրի» յօդուածը հրատարակուեցան Արեւելքի մի և նոյն թիւին մէջ, իրարմէ քիչ մը հեռու, ու անգամ մըն ալ գնահատուեցաւ Արշէն-Երէյի հովանաւորութիւնը գիւղական քահանաներուն ընտրութեան մասին, ու անոնց ձեռնադրութեան համար տուած բարի խրատներուն արժէքը։ Առանց մինչեւ Էջմիածին դիմող ընծայացուներուն երթալու, մեզի աւելի մօտ գաւառներուն մէջ չի կա՞ն արդեօք այդ Տէր Յուսիկին նմաններ, որոց թերութիւնը՝ ագիտութիւնը չըլլայ միայն։ Առաջնորդներու, քարոզիչներու, այցելու հովիւներու ուշադրութեան արժանի կարեւոր խնդիր մը ահա, որ ծանրի ու վարչական կարգադրութեան սպասելու չի կարօտիր և որուն անփոյթ գտնուելով եկեղեցին չէ միայն որ կը տուժէ. այդ տեսակ տէրտէրներ ընտանեկան աղէտներու հիմը կը դնեն, և մեր հոգեւոր հայրերը շատ լաւ գիտեն թէ որքա՛ն աւելի մօտէն ու խնամով հակեն գեղջուկ քահանաներու վարք ու բարքին վրայ ու զեղծումներու առաջքն առնելու ջանան, այնքան աւելի պակսեցուցած կ'ըլլան ընտանեկան դժբաղդութիւնները, որոցմէ մէկուն տխուր հանդիսատեսը կը ներկայանայ Մազկերտցի Տէր Յուսիկն ու տխուր մէկ հերոսը՝ Մազկերտցի Գոգօն։ Տ. Ա.

ԼԻՈՆԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Ֆրանսայի նախարարապետ Պ. Քազիմիր Բերիէ, ելմտական նախարար Պ. Պիւռտօ, ինչպէս նաեւ Պ. Տիւբիւի, նախագահ Երեսփոխանաց Ժողովոյ, մայիս 1 ին (Ն. Տ.) կատարեցին Լիոնի ցուցահանդէսին բացումը։

Դժուար պիտի ըլլար գտնել վայր մը աւելի յարմար և մուտքն աւելի դիւրին քան Թէթ-տ'Օռի զբօսատեղը որ կը գտնուի Ռօնի ձախ ափին վրայ, քաղաքապետական պաշտօնատունէն հազիւ մէկ քառորդ ժամ հեռու, լայն քարափներէ և գեղեցիկ ծառուղիներէ կ'երթուի հոն և փոխադրութեան միջոցներն այնքան բազմաթիւ են որքան հանգստաւէտ։

Զբօսատեղին, որ 120 հեկտարի մօտ ընդարձակութիւն ունի, հրաշալիք մըն է ինքնին, որուն վրայ կը սքանչանան բոլոր այցելուները. դարաւոր ծառեր, բազմաթիւ պուրակներ, կանաչազգեղ մարգանդներ, և կեդրոնը, խորունկ լիճ մը, որ 17 հեկտար տեղ կը բռնէ և որուն ջուր կը մատակարարէ ականակիտ Ռօն. այս յոյժ ոգեւորեալ և յոյժ նկարչագեղ շրջանակին մէջն է որ կը բարձրանան ցուցահանդէսին բազմաթիւ շէնքերը։

Եթէ ներս մտնէք զբօսատեղին գլխաւոր դռնէն, զոր կը զարդարեն Ռօնի Լեգէօններուն բարձր յիշատակը, աջակողմէդ կը գտնէք խոշոր ընդհանուր ցուցահանդէսին ընդարձակ մարգագետինները, ձախակողմէդ գաղթային ցուցահանդէսին վերապահուած մասը. այս վերջինը հրապոյրէ զուրկ չպիտի ըլլայ այցելուներու համար։

Նախ Ալճէրիի ապարանքն է որ, իր ընդհանուր կարգադրութեանը մէջ կառուցուած է այն արաբական շինուածքին ոճովը որ կառավարչին ամառնային բնակարանն է. յետոյ Թունուզի ապարանքն է որ պերճօրէն կը կանգնի կանանչաւէտ գետնի մը վրայ, զարմանալի մեծ ծառուղիին եզերքը՝ արաբական ճարտարապետութեան ոճով շինուած է։ Յիշենք նաեւ Թոնքինի և Աննամի պալատը, որուն համար ճարտարապետները ներշնչուած են չինական ճարտարապետութեան լաւագոյն աղբիւրներէն, և որոց զարդարանքը մասնաւորապէս Չինաստանէն բերուած գործաւորներու ձեռքէն ելած է։ Այս ամբողջութիւնը լրացած է բնիկներու ցուցադրութեամբ մը, Սենեկալեան, Տահոմէեան գեղեր և այլն։

Բոլոր այս մասին մէջ բազմութիւնը կը վխտայ. Քապիլ, աննամցի, չինացի՝ արդէն իսկ շուկաներ, խանութներ, գինետուններ, և այլն կառուցած են, քիչ շատ տարաշխարհիկ ձեւով։ Հետաքրքիրներն արդէն բազմաթիւ են, և այս բաժինը կը խոստանայ նոյնքան յաջողութիւն որքան ունեցաւ Գահիրէի հռչակաւոր փողոցը Փարիզի ցուցահանդէսին մէջ։

Լիճին անդիի կողմը կ'անցնինք. մեր ուշը անմիջապէս կը դառնայ մեծ գմբէթին վրայ, Ցուցահանդէսին բեւեռը, ճշմարիտ հրաշակերտ մը երկաթեայ արհեստագործութեան։ Այս շէնք 50,000 քառակուսի մէթր տեղ կը գրաւէ. մէկ քանի թուանշաններ պիտի բաւեն գաղափար մը տալու համար իր ծաւալին կարեւորութեանը վրայ ։ Մետաղակերտ բոլորակին տրամագիծն է 232 մէթր, ճեմելիքը, որուն վրայ ծածկուած է, 5 մէթր. ամբողջ տրամագիծը 242 մէթր. կեդրոնական գմբէթին ներքին բարձրութիւնը 55 մէթր. արտաքին ճեմելիքին բարձրութիւնը 10 մէթր. կեդրոնական ճեմելիքի պատշգամին բարձրութիւնը 20 մէթր։

Այս անսահման գմբէթին տակը ցուցադրուած են ճարտարագործական նիւթերը, որք, շէնքին ճարտար կարգադրութեան շնորհիւ, հրաշալի կերպով զետեղուած են՝ այցելուներու հանգստութեանը համար։ Ամբողջ շէնքը լուսաւորուած է ելեքտրական անհամար լամպերով։

Անոր յարակից կը գտնուի գեղարուեստից պալատը. Փարիզի և գաւառներու ամենէն համբաւաւոր նկարիչներն ու քանդակագործները հոն ղրկած են իրենց լաւագոյն արտադրութիւնները։ Գեղարուեստական ցուցադրութիւնը հիմակուց իսկ պատրաստ է ամբողջովին։

Գմբէթին շուրջը խմբուած կը տեսնուին դեռ երկրագործութեան կեդրոնական շուկան, մամլոյ տաղաւարը՝ շքեղապէս զարդարուած, ամեն բաղձալի պայմաններն ունենալով հանգստութեան համար, Լիոն քաղաքին և Ռօնի գաւառին, կրօնական ցուցադրութեանց, զանազան ճարտարագործութիւններու տաղաւարները, երկաթուղիներու և ռազմագործութեան շուկանները, պատերազմական և ծովային տաղաւարները, շրջափակը Ռուպօի մէկ մեծ բանակաւանին որ կը ներկայացնէ Նիւիի ճակատամարտը, ուր նշանաւոր հանդիսացան Լիոնի լէգէօնները, և այլն։

Լիճն ու իր եզերքները յոյժ կենդանի և յոյժ նկարչագեղ տեսարան մը կ'ընծայեն. հոն կ'երեւին ամեն տեսակ բազմաթիւ գոզտրիկ մակոյկներ. պերճազարդ ճաշարաններ իրենց պատշգամները կ'երկարեն ջուրերուն վրայ։

Մէկ խօսքով, ամեն բան կը խոստանայ յաջողութիւն մը որ ամեն յոյսեր պիտի գերազանցէ. սակայն անպատեհութիւն մը կայ. ինչպէս ամեն անցեալ և ապագայ ցուցահանդէսները, Լիոնի ցուցահանդէսն ալ պատրաստ չէ այն ատեն երբ իր բացումը կը կատարուի։ Ընդհանուր ձեռնարկուէն կախում ունեցող ամեն աշխատութիւն եղած լմնցած է գրեթէ, բայց ցուցադրիչներուն խումբը կը յապաղի ; եւ միայն քանի մը օրէն այցելուները պիտի կրնան գնահատել ցուցադրուած նիւթերուն արժէքը։

ԳՐԱՍԷՐ ՔԱՀԱՆԱՅ ՄԸ

Եդեսիա գտնուած միջոցիս քանի մը անգամ պատեհութիւն ունեցայ այցելել Տէր Աբրահամ քահանայ Արեւեանի, իր գրական գործերը տեսնելու համար։

Յարգելի Տէր Հայրը որ այժմ 40—50 տարեկան հասակին մէջ կը գտնուի և գրական աշխատութիւնէն անձնական առողջութիւնն ալ բաւական խանգարած է, տեղւոյն քահանայական դասին ամենէն ուսեալ և հմուտ մէկ անդամն է. ասոր տասն և հինգ տարի է, որ կոչուած է քահանայական կարգին, յորմէ յառաջ ոչ նուազ միջոց մը զբաղած է դասատուութեամբ։ Թէ՛ ուսուցչական և թէ քահանայական շրջաններուն մէջ ժամանակի մեծ մասը նուիրելով գրական աշխատութիւններու՝ բազմաթիւ անտիպ գրուածներ ունեցած է, որոց կարեւորներն են հետեւեալք։

Ա. Տեղագրութիւն Եդեսիոյ Բ. Հատոր — Բ. Հանդէս սիրոյ, կամ զբօսանք կրից՝ երկ բանաստեղծական — Գ. Գուշակութիւնք օդոց, ժողովրդական այլեւայլ աւանդութիւնք, զանազան հաւաքածոյք աստղաբաշխական, գիտութեանց, բժշկութեանց — Դ. Խամրածաղկունք Եդեսիոյ՝ արուեստք եւ արհեստաւորք՝ հին նոր — Ե. Կրօնափոխութիւն հայ եկեղեցւոյ, հարցմունք հին եւ նոր կտակարանաց — Զ. Մեկնութիւն արարողութեանց Սուրբ եկեղեցւոյ — Է. Յաջորդութիւնք Սբ. Թադէոս առաքելոյ ժամանակագրական կարգաւ — Ը. Հառանի բերդը՝ շինողին պատմութեամբը մէկտեղ — Թ. Գա՞ղ թէ աղքատ. վէպ եդեսիական կեանքէ — Ժ. Գաւառային կեանքէ վէպ մը.

Արեւեան հայրը իւր արձակ և թէ ոտանաւոր գրուածոց մէջ ի յայտ բերած ունի բանաստեղծական բնածիր ոճեր, որք գաւառաբարբառին մէջ աւելի ներդաշնակ և քաղցր են։ Գաւառական շրջանի մը մէջ լինելով այս քահանային ոչ անունն և ոչ գրուածներն հրապարակ ելած են. գէթ ի քաջալերութիւն և ի մխիթարութիւն իւր գրուածներէն երկու տող իսկ յարդ հրատարակուած չէ։ Աղէկ վատ՝ գրական աշխատութիւն մը արժանի է բարոյական վարձատրութեան և քաջալերութեան։

«Ս. Թադէոս Առաքելոյ Ժամանակագրական յաջորդութիւնք յեդեսիա» անուն երկն Տէր հայրը ճոխացուցեր է քանի մը հետաքրքրական տեղեկութիւններով։ Կ'ամփոփենք ի սորա սոսկ յաջորդութիւնները իրենց ժամանակագրական միջոցներով ներկայելու համար զայն հնասիրաց ճաշակին։

Ա. Թադէոս Առաքեալ Քրիստոսի 33 թուին, Բ. Ադդէ եպս. 34, Գ. Ակիւս եպս. 40, Դ. Յակոբոս Ալփեան առաքելոյ այցելութիւն յեդեսիա 54, Ե. Տուքիաս եպս. 65, (135 տարւոյ շրջանն անծանօթ մնացած է, գործ ունի այսպիսի քանի մը թերութիւններ զորս տակաւին կ'աշխատի լրացնել). Զ. Ակակիոս եպս. 240, Է. Արքեղայոս եպս. 260, Ը. Կոն կամ Կանոս եպս. 280, Թ. Զենոբ եպս. 288, Ժ. Փոգնատ եպիսկ. 289, ԺԱ. Յակոբ եպիսկ. Մծբնայ 320, ԺԲ. Նեթադաս եպս. 325, ԺԳ. Լօժիոս կամ Կիւրոս եպս. 385, ԺԴ. Ցիրաքոս կամ Ռաբիլոս 405, Ստեփան եպս. ի Սամսատ Դանիէլ եպս. ի Խառան 405, ԺԵ. Պետրոս եպս. 431, ԺԶ. Ամփիկոս եպս. յաջորդ հերձուածող Իփիաս եպս. ի 432, ԺԷ. Մարտիրոս եպս. 450, ԺԸ. Պօղէ եպս. 518, (Յակոբ Սրճեցի ի Սուրուճ) ԺԹ. Ասկղիպ եպս. 522, Ի. Եւղաղիոյ եպս. 561, ԻԱ. Եսայի եպս. 629, ԻԲ. Յակոբ իմաստասէր 693, (Գրիգոր եպս. Եղեկիէլեան Եդեսացի Պատրիարք Երուսաղեմ նոյն թուին), ԻԳ. Յովհաննէս եպս. 694, ԻԴ. Բասիլ եպս. 726, Սիմէոն եպս. Հառանի 726, ԻԵ. Յովհաննէս եպս. 944, Աբրահամ եպս. Սամսատ, ԻԶ. Յակոբ Սանահնեցի կամ Քարփինեցի 1085, ԻԷ. Թորոս կաթողիկոս Կիլիկիոյ 1090, Պօղոս կաթողիկոս ի Մարաշ, Բարսեղ Հայրապետ յէջմիածին, ԻԸ. Ստեփաննոս եպս. 1108, ԻԹ. Ստեփաննոս եպս. 1144, Լ. Ստեփաննոս եպիսկոպոս 1179, Գրիգոր կաթողիկոս Հռոմկլայ, Գրիգոր եպիսկոպոս Սամսատ, Ուխտանէս եպիսկոպոս անպաշտօն յեդեսիա 1171, ԼԱ. Ներսէս եպս. 1190, Տ. Մարտիրոս և Տ. Մկրտիչ քահանայք ի Ծօսախ, ԼԲ. Աբրահամ եպիսկոպոս 1346, ԼԳ. Մկրտիչ եպս. Նախայ 1438, ԼԴ. Խաչատուր վարդապետ և Եդեսիոյ բերդակ վանքին մէջ Աստուածատուր վ. ԼԵ. Յակոբ Արքեպս. 1471, ԼԶ. Պետրոս Վ. Ս. Սարգսի վանուց 1555, ԼԷ. Մխիթար Արքեպս. և Աստուածատուր քոր եպս. 1564, ԼԸ. Նահապետ եպս. Արխատակէս վ. 1573, ԼԹ. Յովհաննէս եպս. 1578, Տէր Պաղտասար ի Ծօսախ, Խ. Տեբենց Գրիգոր վարդ. 1580, Սարգիս վ. Կամուրջ, ԽԱ. Ղուկաս եպս. Եդեսիոյ եւ Տիգրանակերտի, աշակերտք Յովհաննէս Սրապիոն վրդ. Եդեսացի, Մովսէս վրդ. Գրիգոր Կեսարացի Բարսեղ վրդ. 1582 ԽԲ. Սրապիոն եպս. Եդեսացի 1586, ԽԳ. Յովհաննէս եպս. Եդեսացի 1602, ԽԴ. Յովհաննէս վ. յեդեսիա և Բարսեղ եպս. ի Տիգրանակերտ 1604, ԽԵ. Կարապետ վ. 1611, ԽԶ. Հայրապետ վ. ի Ս. Սարգսի վանս 1626, ԽԷ. Յովհաննէս Աստուածաբան Եդեսացի 1630, Սարգիս վ. Ս. Սարգսի վանուց, ԽԸ. Պօղոս Աստուածաբան վ. 1637, ԽԹ. Պետրոս վ. Առաջնորդ վանահայր 1640, Ծ. Ներսէս եպս. Ճգնակեաց Եդեսացի 1686, ԾԱ. Ոնոփրիոս եպս. Տիգրանակերտի և Եդեսիոյ։ Սահակ եպս. ի Կամուրջ 1686 ԾԲ. Նիկողոս վ. 1688, ԾԳ. Յովհաննէս Արքեպս. 1689, Յովհաննէս վ. ի Ս. Սարգիս, Տ. Պաղտասար ի Ծօսախ, ԾԴ. Պօղոս վ. իսկ Տիգ-կերտ Սահակ վ. 1699, ԾԵ. Գրիգոր վ. 1706, ԾԶ. Յովհաննէս Արքեպս. 1714, ԾԷ. Ղազար Աստուածաբան վ. 1715, ԾԸ. Խաչատուր Արքեպս. Յարութիւն վ. 1744, Ագքերմանցի աշակերտ նորա ԾԹ. Խաչատուր վ. Քիլէլի 1768, Կ. Յոհան եպս. Պօղոս վ. 1776, Շահանշրպետ Յակոբ ի Ս. Սարգիս ԿԱ. Պէնկլի Յովհաննէս եպս. 1791, Յակոբ Ղազանճեան Եփրեմ Վարդանեան, Գէորգ և Գասպար վրդք. աշակերտք նորա։ ԿԲ. Գրիգոր Աստուածաբան վ. Երուսաղէմի 1832, ԿԳ. Աբրահամ վ. Պոլսեցի 1836, ԿԴ. Ոսկեան վ. Քարբերդցի 1839, ԿԵ. Յարութիւն Արքեպս. Եգեացի 1841, ԿԶ. Նիկողոս եպս. Սսեցի 1842, ԿԷ. Յակոբ վ. Ղազանճեան 1843, ԿԸ. Յովհաննէս եպս. Մարաշցի 1851, ԿԹ. Զաքարիա եպս. Մշեցի 1853, Հ. Իսրայէլ վ. Վանցի 1857, Տ. Եփրեմ վ. վանահայր Ս. Սարգսի վանուց ՀԱ. Գրիգոր վ. Սսեցի 1860, ՀԲ. Ստեփան վ. Պոլսեցի 1864, ՀԳ. Եղիշէ վ. Ղազանճեան 1866, Գրիգոր եպս. Սսեցի չորս տարի եւս կը վարէ Առաջնորդութիւն։ ՀԴ. Դաւիթ Զէյթունցի 1872, ՀԵ. Կարապետ Տիգ-կերտցի 1874, ՀԶ. Խորէն եպս Մխիթարեան 1879։

Ոչ նուազ հետաքրքրական է իւր «գուշակութիւնք օդոց» ըսուած հաւաքածոյն, որ կը պարունակէ ժողովրդական—աւանդական այլ և այլ սովորոյթք, գուշակութիւններ, ըղձութիւններ, բժշկական ձեւակերպութիւններ՝ զանազան հնագիտութեանց նկատմամբ։

Տեսակք հին նշանագրաց, կախարդական և այլ գաղտնի գիտութեանց մէջ ի հնումն գործածուած կարգ մը ծածկագրեր ևն ևն։

ՌՈՒՍՏԱՒՈՐ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (222)

ԺԻՒԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՋԱՐԸ

Ոչ։ Լիոնէլ, պարաններուն կառչելով, կամրջակին վրայ ցատքած էր, և իր բազկաց վրայ մարդու մը մարմինը կար։

Եւ իր ետեւէն Աաշիպալ երեւցաւ, ինքն ալ մարդկային մարմին մը բռնած որ դիակ մը կ'երեւէր։

Եւ չորս արարածները, երկուքը կենդանի և երկուքը ողջ, ինկան տախտակամածին վրայ։

Մինչ խղդուկ ձայն մը կը գոչէր.

—Ջար սատանայ, ի՛նչ յորձանք... պարոն մարքիզ...

Եւ Աաման որ խումբին քով վազած էր, երկու անուններ կ'արտասանէր.

—Միւֆլիէ՛, Կոնիկլը՛...

—Ներկա՛յ, ըսաւ Միւֆլիէ։

Եւ մարեցաւ։

Իսկ Կոնիկլու բնաւ կենդանութեան նշան չէր ցուցըներ։

Այս պահուն, յանկարծ, ինչպէս կը պատահի ովկէանին մենութեանց մէջ, փոթորիկը հանդարտած էր։ Կարծես այն յորձանքը որ առաջ էր եկած, մէկէնիմէկ անհետ եղած էր հորիզոնին ծայրը։

Հանդարտութիւնը տիրած ըլլալով, երկու ընկերները փութկոտ խնամքներու առարկայ եղան։ Աաշիպալի զարմանքն անբացատրելի էր։

Իրական գոհունակութիւն մը կը զգար մահուընէ ազատած ըլլալուն երկու այլանդակ անձեր որք այնքան տարօրինակ կերպով խառնուած կը գտնուէին իր կեանքին։ Ասկէց զատ, Աջ և Ձախ եղբայրներէն իմացած էր անձնուիրութեան ապացոյցները զորս նախկին աւազակները ըրած էին։ Վասնզի, շիտակը, ինքզինքնին զոհած էին ծառայելու համար Պիզքառի թշնամիներուն։ Եւ երբ Աաշիպալ իմացած էր թէ անոնք աւազակին ձեռքը ինկած էին, պահ մը չէր տարակուսած թէ գեղեցիկն Միւֆլիէ և նշխարակազմն Կոնիկլու իրենց կեանքով տուժած էին իրենց անձնուիրութիւնը։

Եւ ահա յանկարծ կը գտնէր զանոնք, ովկէանոսին մէջտեղը։

Հրաշքի պէս բան մըն էր այս։

Աաման, նաւուն վիճակին վրայ ապահով, որ հիմակ հովին դէմ կը ցցէր իր անագարտ կայմերը, իր արուեստին աղբիւրները կը հայլէր երկու բարեկամներուն։

Հակառակ իրենց ուժասպառութեանը անանկ տոկունութիւն մը ունէին որ քանի մը վայրկեան ետքը Միւֆլիէ նորէն բացաւ աչքերը։

Տեսաւ Աաշիպալը եւ փորձեց ոտքի ելլել։

—Մ'երերաք, քաջս, ըսաւ Թոմերվիլ։

Եւ, ինքնաբեր շարժումով մը, ձեռքն անոր կարկառեց։

Միւֆլիէ տեսակ մը հեծկլտուք արձկեց։

—Հա՛, հը՛, հը՛մ, մարքի՛զ, կարելի չէ՛. ինծի՞ է որ ձեռք կը կարկառէք։

—Բռնէ՛ կ'ըսեմ, յարեց Աաշիպալ։ Գիտեմ ինչ ըրեր էք Բրուազիքի մէջ։

—Ատոր վրայ խօսելու չէ՛. նախ կեանքըս ազատեցիք։ Փոխարինութիւնը ըրած եղաք։

—Ուրեմն կը մերժէ՞ք ձեռքս սեղմել, ըսաւ Մարքիզը խնդալով։

—Մերժե՛լ, անիծա՛ծ։ Եթէ առանկ կ'ըմբռնէք...

Եւ բոլոր ուժը ժողվելով Մարքիզին նուրբ մատները սեղմեց իր անճոռնի թաթին մէջ։

—Գիտէք, մարքիզ, ըսաւ, [illegible] սեղմելով անոր թեւը, թէ մահու և կենաց խնդիր է։ Մինակ, շնորհ մը ըրէք ինծի։

—Ինչ որ ուզէք, քաջ Միւֆլիէս։

—Լաւ ուրեմն, անգամ մը արդէն ըսի ձեզ, կը պաղատիմ որ դու—ք չըսէք ինծի։ Կը նեղանամ, և դուք չէք ուզեր անշուշտ որ ձեր խեղճ Միւֆլիէն վշտանայ։

—Անշուշտ ոչ, մանաւանդ որ ազնիւ և պարկեշտ մարդ մը պիտի ընենք զինքը։

—Ուրեմն դուեցէք զիս։

—Անօ՛նկ կուզես, Միւֆլիէ, շատ աղէկ, գոհ եղիր։ Եթէ դուն ալ ինծի հետ այնպէս խօսիս...

—Օ՛հ, Մարքիզ, աղէկ բան չէ, քիթիս խնդալու չէք։

Կոնիկլու հեծքին մը արձակեց։

—Հէ՛յ, ծեր հաւ, գոչեց Միւֆլիէ։ Վե՛ր ել... տխմարութիւն պէտք չէ, ահասիկ Մարքիզը։

Կոնիկլու փորձեց վեր ելլել։

—Կուզէի յարգանքս մատուցանել ձեզ, բայց չեմ կրնար... սա սրիկայ Պիզքառին պատճառով։

—Պիզքա՞ռ, գոչեց Աաման, ո՞ւր է։

—Բայց շատ հեռու չէ, վասն զի մենք իր անիծեալ երկկայմէն ինկանք. բարեբախտաբար փայտի կտոր մը լաստի տեղ ծառայեց մեզի. առանց անոր խղդուած էինք հիմակ։

Մոռցուած չէ անշուշտ որ կայծակը ծովին մէջ նետած էր ջախջախուած կայմի մը բեկորը. նոյն հարուածը խզեր էր պարանները որք երկու եղկելիները կը կապէին նաւին կողերուն։

—Ա՛հ, կ'ըսէր Միւֆլիէ, խմած աղի ջուրս. խօսքով չբացատրուիր, ի՛նչ հոգ, անցաւ գնաց։

—Այսպէս, յարեց Աաման, Պիզքառին երկկայմը մեր առջե՞ւն է։

—Եւ արագ չերթար կարծեմ, վասն զի կրողը տանի եթէ սաստիկ չէ վնասուած։

—Բայց Ժա՞քը։

—Ան ալ հոն է. նշմարեցի իր խեղճ տխուր կերպարանքը։ Կուզէի հետը խօսիլ. բայց ձուկի պէս բռնուած էինք, անկարելի էր շարժում մը ընել։

—Ո՛ղջ, գոչեց մարքիզուհին։ Ա՛հ, Աաման, այդ աւազակին ձեռքէն պիտի ազատէ՞ք զայն։

—Կ'երդնում, ըսաւ Պ. տը Պեռնէյ ծանրութեամբ։

Եւ Լամալուին դառնալով.

—Առագաստները բացէ՛ք, ըսաւ, եւ յառա՛ջ։

ԺԸ

ԱՆԱՆՈՒՆ ՆԱՒԸ

—Նա՛ւ մը, գոչած էր Պիզքառի երկկայմին պահակը։

Մալատրէդ հայեկի առագաստներուն մէջ վազած էր, և յառելով իր նաւային դիտակը, կը ջանար ճանչնալ նաւը որ յանկարծ երեւան կուգար փոթորիկին մէջէն։

Մշուշը մեղմիւ կը ցրուէր։ Փոթորիկէն ետք, ծովը պահ մը ծածկուած կը մնայ մառախուղով որ առարկաները կը տարուբերէ և կը շփոթէ անոնց սիլուէթը։

Երկու մղոն հեռուէն ի՛նչ կրնային որոշել։ Ոչինչ, եթէ ոչ նաւու մը ձեւը որ արագօրէն կը յառաջանար։

—Ֆրանսական նաւ, ըսաւ Պուաթէօն, որ ինքն ալ քննած էր։

Պիզքառ չէր լսեր։

Խուլ և մոլեգին կատաղութեան մըն էր մատնուած։

Եղեռնագործներուն միշտ տենդագրգիռ կեանքին մէջ վայրկեաններ կան ուր սիրտի տեսակ մը սեղմում կը զգան, որ կը տառապեցնէ զիրենք։ Ի զուր կը փորձեն ընդդիմանալ այդ տաժանելի ազդեցութեան։ Սրտայօշ կասկածն է որ կը համակէ և կը չարչարէ զիրենք։

Պիզքառ այս անբացատրելի ճնշումներէ մէկուն մէջ կը գտնուէր։

Ջոհերուն անհետացումը կատաղութեան աղաղակ մը խլած էր իրմէ. չէ թէ հոգ ընելուն այդ թշուառականներուն վրայ. այլ չէր գիտեր ի՛նչ բնազդ մը կ'ըսէր իրեն թէ անոնք չէին կորսուած։

Ասիկա անհնարին էր, և սակայն անպատճառ ճշմարիտ կ'երեւար իրեն։ Կը թուէր թէ բնութիւնը բռնի խլած էր զանոնք իրմէ, և գաղափարներու զարմանալի կապով մը կը մտածէր թէ Ժաք ևս պիտի ազատէր իր ձեռքէն։

Ժաք, ո՛չ, անկարելի էր. և յետոյ, Միւֆլիէի և ընկերոջը փրկութեան մտածումն իսկ աննշան անմտութիւն մը չէ՞ր։

Անդունդին մէջ գահավիժած էին, յորձանքը կուլ տուած էր զանոնք։

Այս միջոցին զգաց որ ուսին կը զարնեն։

—Պիզքառ, ըսաւ Մալատրէդ, մտիկ ըրէ։

—Ի՞նչ կայ, հարցուց յանկարծ Գայլերուն պետը, իր խոհերէն սթափելով։

—Ետեւնիս ինկած են, յարեց Մալատրէդ։

Պիզքառ անոր երեսը նայեցաւ երկարօրէն, իբր թէ չի հասկնար։ Միւսը կրկնեց իր խօսքը։ Պիզքառ ուսերը թօթուեց։

—Գնա՛ բանդ, ըսաւ արհամարհանքի ժպիտով մը։

—Հաւատա որ ցուցուած նաւը շիպ շիտակ մեր վրայ կուգայ։

—Է՛յ ուրեմն, պիտի անցնի երթայ, այսչափ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 29/11 ՄԱՅԻՍ, 1894

Քաղաքական կացութիւն

ԺԱՆՆ Տ'ԱՐՔԻ ՊԱՇՏՕՆԸ.— Ոմանց համար իբրեւ ֆրանսական հոգիներու օգտակար, այլոց համար իբրեւ ֆրանսական երկրին օգտակար, Ժաննն տ'Արք Օրլէանի ի մօտոյ պիտի պաշտուի բովանդակ Ֆրանսացիներէն, և աշխարհ համօրէն զմայլումով—կամ զարմանքով—պիտի տեսնէ ամենէն աւելի սկեպտական ճանչուած երկրի մը մէջ աղփոփին պաշտօն տարուիլը նոր սրբուհւոյ մը։ Դեռ Պապը Սրբոյն Պետրոսի Մայր-եկեղեցւոյն մէջ ծնրադիր չաղօթեց ֆրանսացի սրբուհւոյն պատկերին առջեւ, բայց կանխելով Վատիկանի որոշումը, Ֆրանսացիք եկեղեցիաց մէջ կը փառաւորեն Օրլէանու կոյսին յիշատակն։ Ամեն Ֆրանսացի մէկ մէկ առաքինութիւն, մէկ մէկ բարեմասնութիւն կը գտնէ Ժանն տ'Արքի վրայ, բայց ամենքը մէկէն կ'ըսեն թէ այս պարկեշտ գեղջուկ աղջիկ իր պարզ հաւատքով և իր անձնուէր գործունէութեամբ օգտակար եղաւ իր նմաններուն, և անմոռանալի ծառայութիւն մը մատոյց իր Պետութեան և ազգին։ Հանրապետական վարչութիւնք մի կողմէ, կաթոլիկ Եկեղեցւոյ իշխանութիւնք միւս կողմէ, նորանոր առիթներ կը ստեղծեն յիշատակն յաւերժացնելու մեծահաւատ դիւցազնուհւոյն, որոյ անձնական վարքէն ու բարքէն և հանրօգուտ ընթացքէն ամեն տարիք մէկ մէկ դաս, մէկ մէկ խրատ կը հանեն իրենց համար։ Ամեն բան ծաղրող Ֆրանսացիներուն մէջ,— ուր ամենայն ինչ ծաղրողնե՛րն իրենք ամենէն աւելի կը ծաղրուին այսօր, գրեթէ միակ դէմքն է այս որ չի ծաղրուիր։—[illegible] մէջ արդէն ծանուցուեցաւ թէ Վատիկանի Միսից ժողովոյն այն որոշումը որով Ժանն տ'Արքի սրբացուցման դատն օրինաւորապէս լսելի դատերու կարգին մէջ ընդունուած էր, Ֆրանսայի կաթոլիկներուն կողմէ ողջունեցաւ ժողովրդային ցնծութեամբ և գոհաբանական պաշտօններով ու պատարագներով։ Սկսեալ Փարիզէ, ամեն քաղաքաց գլխաւոր եկեղեցիներուն մէջ յատուկ պաշտօններ կատարեցան, որոց քաղաքային ու զինուորական իշխանութիւնք, կրթական ու դրական մարմինք, և դասք վաճառականաց ու սեղանաւորաց, և ընկերակցութիւնք գործաւորաց և արհեստաւորաց, պատուիրակներով ու պատգամաւորութեամբք ներկայ գտնուեցան, հաւատացեալք՝ աղօթելու համար, և անտարբերներն անգամ՝ այլոց հաւատքին մեծարանք մը մատուցանելու համար։ Մի քանի օրէ ի վեր սուրհանդակին Փարիզէ մեզ բերած լրագիրք լի են նկարագրութեամբք այս հոգեւոր արարողութեանց։ Մայիս ամիսն, առաքէն, կաթոլիկ ազգաց մէջ Քրիստոնէութեան ամենէն բանաստեղծական դէմքին՝ Սրբոյ Կուսին ընծայուած ամիսն է։ Այն ամսուն մէջ ուր Մայր-Բնութիւնը կը նորոգի, Աստուածամօր ալ պաշտօնը կը նորոգի, և վարդն, այն ամսուան թանկագին բերքը, ծաղիկն է նուիրեալ Արարչագործութեան ամենէն սիրուն հրաշակերտին, Քրիստոսի մօր մանաւորապէս, և կանանց սեռին ընդհանրապէս։ Եւ սրտագրաւ զուգադիպութեամբ մը, այս ամսուն մէջ է որ տեղի ունեցեր են Ժանն տ'Արքի կեանքին գլխաւոր դիպուածներն, և հետեւապէս, Աստուածամօր ամիսը Ֆրանսացւոց համար նաեւ Ժանն տ'Արքի ամիսն է, և Քրիստոնէութեան ամենէն նշանաւոր կոյսն ամենէն նշանաւոր ֆրանսացի կոյսին հետ մի և նոյն ամսուն կը մեծարուի Ֆրանսայի մէջ։

ԳԱՂԹԱՑԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ.—Ֆրանսացիք, որչափ ալ իրենց երկրայինը կըրճատել ուզեն, ամեն տարի մէկ մէկ նոր խնդիր կ'ունենան Ովկիանոսէն անդին։ Այս տարի կ'երեւի թէ Մադակասքարը պիտի ունենան։ Ֆրանսացիք անանկ համոզուած էին թէ Մադակասքար իրենց թեւարկութեան տակ է վերջապէս։ Մալկաշները (Մադակասքարի բնիկները) չեն ընդունիր այս յաւակնութիւն։ Այն մեծ, ճոխ և հոյակապ կղզւոյն բողոքական թագուհին ու վարչութիւնը կը պնդեն թէ իրենք երբեք չեն համակերպած եւրոպական Տէրութեան մը թեւարկութեան, բանիւ թէ գրով։ Ուրեմն, եթէ Ֆրանսա իրականութեան մը վերածել կ'ուզէ իր թեւարկութիւն, պէտք է նաւատորմ և բանակ ղրկէ Հնդկային Ովկիանոսին այն հեռաւոր անկիւնը։ Բայց ֆրանսական ո՛ր նախարարութիւնն այժմ կը համարձակի այնպիսի մեծ արշաւանք առաջարկել։ Ֆրանսացիք ոչ միայն իրենց միլիոնները կ'ուզեն խնայել, այլ և մանաւանդ իրենց զօրաց և նաւաստեաց կեանքն, ազգային մեծ ճգնաժամուն մէջ գործածելու համար զանոնք։ Կ'առաջարկուի պաշարել Մադակասքարի ծովեզերքն, և արտաքին աշխարհէ հետ ամեն հաղորդակցութենէ զրկել։ Բայց Մադակասքարի կիսավայրենի բարբարոս ժողովուրդը մեծ վաճառականութիւն մը չունի օտար երկրաց հետ, և իր սակաւաթիւ պէտքերն իր կղզւոյն մէջ իսկ կը գտնէ կը հայթայթէ։ Եւ յետոյ, այնքան մեծ կղզի մը պաշարելու համար ամբողջ նաւատորմ մը գործածել պէտք կ'ըլլայ, որ արշաւանքէ մը աւելի մեծածախս կրնայ ըլլալ։ Փարիզեան թերթ մը կը յիշեցնէ թէ 1815ի պատերազմէն ետքն (երբ Պոնաբարդ ջախջախեցաւ), Անգլիացիք Մադակասքարի տիրանալ ուզեցին, բայց Ֆրանսացիք չընդունեցին, և ետքի ժամանակները դաշնագրերով ճանչուեցաւ ֆրանսական թեւարկութիւնն, այնպէս որ Անգլիացիք և միւս Տէրութիւնք միշտ Ֆրանսայի հետ կը կարգադրեն Մադակասքարի վերաբերեալ քաղաքական գործերը։ Բայց բողոքական միսիոնարութիւնք մեծ արգելք են ֆրանսական թեւարկութեան, որ անուանական մնացած է։ Զինուորական զօրութեամբ զՄադակասքար նուաճելու համար, աւելի մեծ զօրաբանակ մը և աւելի մեծ ծախք պէտք է քան ինչ որ բաւ եղաւ զՊէհանզին (Տահոմէյեայ վեհապետը) խորտակելու համար։ Ֆրանսական զօրքերը չեն դիմանար Մադակասքարի ծովեզերաց կլիմային, և ներսերը դիմելու համար, մանաւանդ բանակ մը ղրկելու համար, ոչ ճամբայ կայ ոչ այլ։

ՎԻՔԴՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ «ի մօտոյ» Փեդերսպուրկ երթալուն զրոյցը, զոր «Հեռագրական» Գործակալութիւն մը չի գիտցուիր ո՛ւր լսեր է, վաւերականութեան արժանի չէ, գէթ առ այժմ. զի, նախ, Զաքսէնիին հարսնիքն, որուն ներկայ պիտի ըլլայ եղեր հարսին վեհափառ մեծ-մայրն, «ի մօտոյ» տեղի պիտի չունենայ, այլ հոկտ. ամսուն. և յետոյ, Վիքդորիա Թագուհին, վերջին տարիներս մանաւանդ, միշտ դժկամակութիւն ցուցած է օտար Արքունիք այցելու։

ՀՌՈՄԷ հեռագրեր կը ծանուցանեն մարդասպանութեանց աւելի չարք մը։ Ի Սան Պիէնէտէդդօ Տէլ Թրոնդօ, Բամէլլի անուն անձը դաշոյնով սպաննեց զՊ. Մերլանի, յետոյ անոր կինն, աղջիկը, փեսայն և սպասուհի մը։ Ապա փորձեց ինքնասպան ըլլալ, բայց ոստիկանութիւնը միջամտած ըլլալով, առաջքն առաւ։ Բամէլլի խոստովանեցաւ թէ ինք վրէժ ունէր Մերլանիի դէմ. զի ոգելից ըմպելեաց խանութ մը կ'ուզէր բանալ ինք, և Մերլանի, իր վրայ աննպաստ տեղեկութիւն տալով ոստիկանութեան, արգելք եղած էր օրինական արտօնութիւնը ձեռք բերելու։

Ի ՓԱՐԻԶ.—Տարիէ մ'ի վեր Փարիզցիք ուրախ էին Վաննի վճիտ ջուրն իր հեռաւոր ակէն մինչեւ Փարիզ բերել տալերնուն համար։ Այս օրերս Ֆոնդէնպլոյի անտառին մէջ խողովակը խանգարեցաւ, և մայրաքաղաքի ըմպելի ջուրին քանակութիւնը պակսեցաւ։ Մինչեւ որ նորոգուի, Սէն գետի ջուրը պիտի տրուի Փարիզցիներուն, և կը վախցուի որ այս պատճառաւ ժանտատենդի (Թիֆօ) նոր համաճարակ մը չսկսի։

ԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Իբրեւ աշխարհի ամենէն գիտնական երկիրը Գերմանիա իր համբաւը կը պահէ՝ ցարդ օտար երկրի մէջ հրատարակուած ամենէն կատարեալ, ամենէն մանրակրկիտ անգլիական Բառարանն ի լոյս հանելով այս օրերս։ Տքթ. Մուրէթի տնօրէնութեամբ յօրինուած Encyclopaedisches Wörterbuch der Englischen und Deutschen Sprache (Համայնագիտակ Բառագիրք անգլիական և գերմանական լեզուաց) հոյակապ գործն սկըսաւ հրատարակուիլ, և մեծապէս ուշադրութիւն կը գրաւէ անգլիական և ամերիկեան ազգաց և անոնց հօրեղբօրորդիներուն՝ աւելի կամ նուազ գերմանական ազգաց մէջ։ Այս բառարանին յօրինման համար օգուտ քաղուած է անգլիական լեզուին վրայ Անգլոյ և Ամերիկայի մէջ ցարդ հրատարակուած ամեն բանասիրական աշխատութիւններէ։ Անգլիական հանդէսք ցաւելով կը խոստովանին թէ իրենք տակաւին չունին գերման լեզուի այնքան կատարեալ բառագիրք մը։

—Ռումանիոյ Կարոլ Թագաւորը ձեռնարկեր է հրատարակել իր յիշատակներ, որոց մէջ՝ իր գահակալութենէն սկսեալ՝ պիտի պատմէ իր աւելի քան քառորդ դարու իշխանութեան այլ և այլ անձնական և ընտանեկան պարագաները։ Շնորհիւ իրենց Եղիզաբէթ Թագուհւոյն գրական գործունէութեան, Ռումանք արդէն միշտ հետաքրքրութեամբ կարդացած են ինչ որ իրենց վեհապետական գերդաստանին առտնին կեանքին կը վերաբերի. զի Քարմէն Սիլվայի գրուածոց մէկ կարեւոր մասին նիւթերն իր անձնական կեանքէն առնուած են։ Գրագէտ Թագուհին այսօր ջղային տկարութենէ ծանրապէս բռնուած՝ առանձնացեալ կ'ապրի իր ծննդավայրին մէջ ի Գերմանիա։

Տնտեսական հարցեր

ՊԱՆՔԱ ՌՈՄԱՆԱՅԻ ԴԱՏԸ

Պ. Թանլոնկօ, իր հարցաքննութեան մէջ զոր համառօտիւ յիշեցինք երէկ, ըսաւ թէ դժկամակութեամբ ընդունած էր Պանքա Ռոմանայի տնօրէնութիւնն, և միայն տեղի տալով օրուան նախարարներուն ստիպման։ Պանքան դէշ վիճակի մէջ էր այն ատեն։ Հինգ միլիոն ֆր. պակաս էր սընտուկէն։ Ելմտական նախարարն (Հանդուցեալ) ըսաւ. «Փոյթ չէ. կառքն առաջ տանիլ նայեցէք»։ Պանքային դրամագլուխն, որ տասն և հինգ միլիոն ֆր. պէտք էր ըլլար, բոլորովին կորած էր։

—Նախագահ. Ուրեմն ի՞նչպէս կը կատարէիք ձեր գործողութիւնները։—Պ. Թանլոնկօ. Պանքատոմսերը շրջաբերութեան հանելով, որ այն ատեն քառասուն և վեց միլիոն ֆրանք էր։ Պանքային իբրեւ երաշխաւորութիւն ընդունած առեւտրական Թուղթերու կէսէն աւելին կոյտ մը չէր արժեր։ Նախարար Մայլիանի փոխառութիւն մը կը պատրաստէր՝ թղթադրամը բառնալու և մետաղադրամով վճարումներն սկսելու համար, ուստի խնդրեց ինձմէ որ իտալեան արժեթուղթը բարձր բռնեմ։ Այս պատճառաւ շատ մը արկածալի գործողութիւններու մէջ նետուիլ պէտք եղաւ։ Այդ կերպիւ միլիոններ և նոր միլիոններ վատնուեցան յօգուտ Իտալիոյ։ Կը կարծէի բարի քաղաքացւոյ պարտականութիւնս կատարել։ Պէտք էր նաեւ պայքար մղել Պանքա Նացիոնալէի դէմ, որ կ'ուզէր մահացնել զՊանքա Ռոմանա։ Նաեւ, կառավարութիւնն ասոր անոր նպաստներ ընելու հրամաններ կը ղրկէր, զորս չէր կարելի չգործադրել։ Մայլիանիի գաղափարն էր այնքան բարձրացնել իտալեան արժեթղթին գինն որ տոկոսն $3\frac{1}{2}$ %ի զեղչելով տոկոսի խնայութիւն մ'ընել կարելի ըլլար։ Ինք և վարչապետ Տէբրէդիս խնդրեցին ինձմէ որ գաղտնիք պահեմ այս գործողութեանց մասին։ Բայց վերջապէս օր մը եկաւ ուր խղճահարութիւն ունեցայ, և խոստովանահօրս կարծիքն հարցուցի, որ ըսաւ թէ՝ քանի որ կառավարութիւնն այսպէս կը պահանջէ, և վերին պատասխանատուութիւնն իշխանութեանց կը պատկանի, իմ խիղճ հանդարտ կրնայ ըլլալ։ Նախարարք Մինկէդդի և Սէլլա կ'ըսէին ինձ որ կուրօրէն հետեւիմ Մայլիանիի խօսքին։ Ինձ արգիլուած էր արձանագրել այս ամեն գործողութիւններ։ Բայց ես գաղտնի տետրակ մը կը բռնէի, զոր խոստովանահօրս յանձնեցի։ Այն տետրակէ լիովին տեղեկութիւններ կարելի է քաղել ելեւմտից յաջորդական նախարարներու հետ և այլ կարեւոր անձնաւորութիւններու հետ իմ յարաբերութեանցս ամենէն մթին կէտերուն վրայ։ Դժբախտաբար, այն տետրակ անհետ եղած է։ Անոր խօսքը բնաւ պիտի չընէի. զի իմ ձերբակալմանս օրն իսկ խորհրդաւոր ձայն մը ականջէս վար փսփսաց թէ արժեթղթերը բարձր բռնելու գործին վրայ բառ մ'իսկ բերնէս չփախչիմ։ Այլ հարկն օրէնքը կը լուծէ, և պարտաւորեալ ամեն բան կը յայտնեմ դատարանիդ առջեւ։

Նախագահ.— Ո՞վ էր այն խորհուրդը ձեր ականջին ի վեր փսփսացողը։

Պ. Թանլոնկօ.—Պէտք չէ որ ըսեմ։

Ընդհանուր դատախազ.— (Հանդուցեալ) Մայլիանիի ստուե՞րն էր արդեօք։

Պ. Թանլոնկօ (չի պատասխաներ, և կը շարունակէ).—Պանքան կը շարունակէր վնասներ կրել։ Բայց Մայլիանի կը հաւաստէր ինձ թէ ամեն բան պիտի կարգադրէր թղթադրամի կամ պանքատոմսի վրայ նոր օրէնքով մը։ Այս օրէնք երեւան չելաւ, և Պանքան շարունակեց Մակարանի գործողութեամբք այժմ տալ կառավարութեան 1881էն մինչեւ 1888, և այս հաշիւէ 17—18 միլիոն ֆր. վնաս կրեց։ Երբ տեսայ որ խոստացուած օրէնքը գալիք չունի, դիւցական միջոցներ ձեռք առնուլ պարտ սեպեցի, իմ շահերս և Պանքային պատիւը փրկելու համար։ Կառավարութենէն ընդունած պաշտօնիս վերաբերեալ ամեն վաւերաթղթերն հաւաքեցի, և փակ պահարանով յանձնեցի իմ խոստովանահօրս։ Բայց ետքը զանոնք ետ առի, 1892ի հաշուեքննութենէն առաջ։ Այս քննութիւն առանց իմ մասնակցութեանս տեղի ունեցաւ։ Եթէ բացատրութիւն պահանջուէր ինձմէ, կուտայի և շատ բան կը պարզուէր։ Իսկ այն վաւերագրերն իմ գրասեղանիս մէկ դարակին մէջ պահած էի, բայց երբ խուզարկութիւն կատարեցաւ հոն, չգտնուեցան։—Պ. Թանլոնկօ կ'ըսէ թէ ինչ էին այս թուղթեր, բայց գէթ առ այժմ անուններ չի տար. զի քանի որ պաշտօնագրերը մէջտեղ չկան, իր յայտարարութեանց պարզ ժխտումով մը կրնայ պատասխանուիլ։

Թղթակից մը կ'ըսէ թէ Պ. Թանլոնկոյի յայտարարութիւնք համոզում չկրցին գոհացնել ունկնդրաց մէջ։ Իր յիշած վկաներուն ամենքն ալ մեռած են այժմ, Մայլիանի, Սէլլա, Տէբրէդիս, Մինկէդդի, Վիգոնէ, իր աստուածաբան խորհրդատու Շաֆինօ և իր խոստովանահայր Տանդոնի։ Պ. Թանլոնկօ ինքզինք զոհ կը նկատէ իր դիւանագիտութեան, և Պանքա Նացիոնալէի տնօրէններուն կողմէ իրեն դէմ ցուցուած ատելութեան։

ԱՆՎԵՐՍԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԻՍԸ

Պելժիոյ Թագաւորն ու Թագուհին, պաշտօնական բացումէն ետքը, պտըտեցան Անվերսի Արուեստահանդէսին գլխաւոր ճիւղերն։ Ինչպէս սովորաբար կը պատահի Արուեստահանդէսներու սկիզբը, ցուցադրութիւնք մեծ մասամբ Թերի են տակաւին։ Ամենէն ընդարձակ բաժինը բնականաբար պելժականն է, որուն յարակից այս անգամ կայ նաեւ Քոնկոյի բաժին մը, որ ոչ սակաւ ուշադրութիւն պիտի գրաւէ. զի առաջին անգամն է որ պելժական ձեռներէցութեան այն պտուղը, Քոնկօ, եւրոպական ցուցահանդէսի մը մէջ հրապարակ կուգայ իր ամբողջութեամբ։ Ֆրանսական բաժինը գրաւած է 12,000 քառ. մեդր. գերմանականն՝ 8,000. անգլիականը՝ 5,000. իտալականն՝ 3,500. ռուսականն՝ 2,000, և աւստրիա-հունգարականն՝ 3,000 մեդր։ Ամենէն յառաջացեալ ճիւղն է անգլիականն. հոն 300 ցուցադրողներէն հազիւ 20ին ցուցադրութիւնք պատրաստ չեն։ Ֆրանսականը քիչ մը ետ մնացած է։ Ֆրանսական բաժնին պատուոյ դահլճին մէջ կ'երեւին Սէվրի յախճապակեայ անօթներու և կոպլէնի գործերու հրաշակերտներ։ Ֆրանսական ճիւղին մէկ մասնաւոր հրապոյրն են ֆրանսական գաղթականութեանց լաւագոյն բերքերուն նմոյշները, Քամպոճի, Կիւյանի, Քոնշինշինի (Հնդկաստան), Աննամի, Թոնքինի և Մարդինիքի։ Օսմանեան ճիւղն եւս հետաքրքրեց Թագաւորն և Թագուհին։ Այս պաշտօնական պտոյտէ ետքն, արքայական Թափորը կանգ առաւ հանդիսական մեծ սրահին մէջ, ուր 1,500 երգեցիկներու խումբ մը (այր և կին) Բեդեր Պընուա հանրածանօթ վարպետին երգն՝ «Ոգին Հայրենեաց» երգեց։ Լէօբոլտ Թագաւոր գոհունակութիւն յայտնեց այս ազգային երգին յաջողապէս երգուելուն համար, և Թագուհւոյն հետ գնաց այցելել անցուց Հին Անվերսի ընդօրինակութիւնն, որ հնագիտական ընդօրինակութեան գլուխ-գործոց մ'է, և առանձինն արժանի է քննելու։ Հոն ցուցուած են հին Անվերսի բոլոր փողոցները, շէնքերը, խանութները՝ նկարագեղ խառնակ կարգաւ մը, և հոն աշխատող արհեստաւորներն ալ այն հին ժամանակի Պելժերուն հագուստ հագած են և կը գործածեն հին ոճով անօթներ ու գործիներ։ Հնագէտ վարպետն որ այս մանրանկար քաղաքն յօրինած է, Պ. Ֆրանց Վան Քուիյք, անոր դրան առջեւ ընդունեց զԼէօբոլտ Թագաւոր, և քաղաքին ոսկեղէն բանալին մատուցանելով արծաթեայ սկուտեղի մը վրայ զոր բռնած էին երկու սպասաւորներ՝ Ֆլեմենկեան գեղարուեստից վերածնութեան ոճով հագուած ճշդապէս։ Թագաւորն «Հին Անվերսը» մտաւ երկար թմբուկներու և սրինգներու առաջնորդութեամբ, որք հին քայլերգներ կ'ածէին։ Ուշի ուշով դիտեց Պելժերուն հին արհեստները բանող արհեստաւորներն՝ հին ձեւով խանութներու մէջ։ Ն. Վեհափառութեան երկու շաբաթ ետքն առանձին արարողութեամբ պիտի բանայ Քոնկոյի բաժինն։ Այս Արուեստահանդէսին առթիւ Անվերս քաղաքն ողջոյն հանդիսական երեւոյթ առած է, և քաղաքը մի կողմէ, զանազան ցուցադիր ազգաց ճիւղերը միւս կողմէ, կը կազմակերպեն երեկոյթներ ու խրախճանութիւններ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԵՇԹԱ, 10 Մայիս.—Աւագաց Ժողովը 21 քուէի մեծամասնութեամբ մերժեց Քաղաքային Ամուսնութեան ծրագիրը, զոր Երեսփ. Ժողովն ընդունած էր։

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ իբր 1,000 միլիոն րուպլի նոր փոխառութեան կէսէն քիչ մ'աւելին (500 միլիոն րուպլի) ստորագրեցաւ առաջին օրն։ (Յաջորդ օրերուն ալ պիտի շարունակուի ստորագրումը։)

ԿՐԱՑ.— Վիլհէլմ Կայսրն հեռագիր մ'ուղղելով Սիլէզիոյ կուսակալին, խնդակցեցաւ այն եօթն երկրախոյզներու ազատման առթիւ, որք քարայրի մը մէջ փակուած մնացած էին և վախ կար թէ անօթութենէ մեռնէին։ Կայսրն ամենամեծ համակրութեամբ հետաքրքրուած էր անոնց վիճակին։ (Ազատման պատմութիւնն արդէն հրատարակուած է [illegible] մէջ)։

ՎԻԵՆՆԱ.—Երեսփ. Ժողովն որոշեց վիճաբանել դրամական բարենորոգման խնդրոյն վրայ։— Պատերազմական նախարարը Սերայեվօ գնաց։

ՍՕՖԻԱ.—Կակարին ռուս ընկերութեան շոգենաւք վերսկսան բանիլ Պրայլա, Կալաց, Վառնա, Պուրկաս և Կ. Պոլիս։

ԱԹԷՆՔ.—Աւստրեան դեսպանն յանուն իր կառավարութեան 5,000 ֆր. յանձնեց արկածելոց նպաստամատոյց յանձնախմբին։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 29 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	ղրշ.	109 ¼
3 » Փարիզի »	ֆր.	22 95
Վիէննայի 8 օր	ֆիոր.	11 30
Պերլինի չէք	մարք	18 50

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		26 15½
Բորսայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	26 15
Կէս օրին	»	26 15
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		— —
» » ժամ 5ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	Ա. Սէրի	60 25
»	Բ. »	37 25
»	Գ. »	27 35

[illegible]

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	[illegible]	— —
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	7 20
Պանք տը [illegible]	» »	3 05
Օսմ. [illegible]	» »	4 10
Ռէժի	Օսմ. ոսկի	19 8
Թրամուէյ	» »	575
Օսմ.Ապահովագր. Ընկ	» »	310 12½
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	110 75
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		39

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 10 Մայիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	100 55
» » Նոր 3 ½ %	106 90
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	24 10
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	505 62
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	465
Օսմանեան Երկաթուղի	111 25
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	439 06
Պանք Օթոման	635 93
Քրէտի Լիոնէ	737 50
Իտալական Ռանթ 5 %	78 97
Եգիպտական միացեալ	516 25
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 180
Օսմանիյէ (Օսմանեան քոնսօլիտէ)	436 87

ԼՕՆՏՕՆ, 10 Մայիս

Անգլ. քոնսօլիտէ	100 31
Օսմ. » Սէրի Դ.	23 87
» » » Ա.	60 25
» » » Բ.	37 25
» » » Գ.	25 12
Օսմ. փոխառութիւն 1871	101 50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	102 25
Պանք Օթոման	15 31
Այտընի երկաթուղի	14
Դասապայի երկաթուղի	17
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	102 25
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Յօմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	105 25
Հելլենական 5 %	32 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 324

ՎԻԵՆՆԱ, 10 Մայիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 30
» Փարիզի »	49 67
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթք	217 50
» Երկաթուղի	64

ՊԵՐԼԻՆ, 10 Մայիս

Օսմանեան Երկաթուղի	103 90
Օսմ. Ռէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 335
» Փարիզի »	80 95

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Գեր. Օրմանեան Սրբազան այսօր մայրաքաղաքէս կը մեկնի դէպ Արմաշու դպրեվանքը։

Իրեն հետ կը մեկնին դպրեվանուց միաբաններէն Բար. Յարութիւն սարկաւագ Կիւլէսէրեան, Այնթապցի, և Բար. Միքայէլ սարկաւագ Տէր-Եղիաեան, Պաղտատցի, որք Ն. Սրբազնութեան հետ եկած էին մայրաքաղաքս։

ԹԻՖԼԻԶԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թիֆլիզի առաջնորդ Գեր. Գէորգ եպիսկոպոս Սուրէնեանց ապրիլի 11ի երեկոյեան իր մօտ էր հրաւիրել աւագ եկեղեցու շինութեան տեղեկագիրը պատրաստող մասնագէտների մասնաժողովի անդամներին՝ գործի մասին խորհրդակցելու. Սրբազանն առաջարկեց մասնագէտներին իրենց կարծիքը յայտնել, թէ ի՞նչպէս աւելի յարմար է՝ 1) Վանքի այժմեան շինութիւնը վերանորոգե՞լ միայն՝ 2) նո՞րը կառուցանել նոյն տեղում, թէ՞ 3) եկեղեցին թողնել այնպէս՝ ինչպէս կայ և շինութիւնը կանգնեցնել բոլորովին այլ տեղում։ Սրբազանի կարծիքն այն էր, որ եկեղեցին բոլորովին նոր տեղում շինուի, այսինքն վանքապատկան այն գետնի վրայ, որ գտնւում է Վորոնցովեան փողոցում, այժմեան եկեղեցուն կից։ Ի միջի այլոց, ինժեներ Պ. Նիկողայոս Գրիգորեանը յարմար գտաւ, որ եկեղեցին շինուի այն տեղում, որտեղ Ներսիսեան դըպրանոցի նոր շինութիւնը պիտի կանգնեցնուի, իսկ այն տեղում, որտեղ Սրբազանն եկեղեցու շինութեան համար յարմար տեղ է գտնում, այդ տեղում առաջնորդարանը շինուի։

Երկար թէր և դէմ վիճաբանութիւնից յետոյ, որոշուեց, որ չորեքշաբթի, ապրիլի 13ին, Սրբազան Առաջնորդը միմիայն մասնագէտներին ժողովի հրաւիրէ, որոնք իրենց միջից մի մասնաժողով կընտրեն, որ յարմար գտած տեղերի հետ մօտիկից ծանօթանայ և իր զեկուցումը յայտնէ ժողովին։

—[illegible] վերջին համարում լոյս էր տեսել Արշէն Երէց ստորագրութեամբ մի յօդուած (զոր արտատպեցինք [illegible] մէջ) գիւղական քահանաների խնդրի մասին, որ գրաւել է ընդհանուրի ուշադրութիւնը։

Այդ յօդուածի դէմ մի յօդուած է գրել Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանը։

—Կալկաթայէն մարտ 9/21ին գրուած մի մասնաւոր նամակէ ուրախութեամբ կը տեղեկանամք որ Արժ. Տ. Յովհաննէս Խաչկեան ծերունազարդ քահանայն ողջ է, որուն համար լուր եկած էր թէ վախճանած է։

—Թիֆլիսի առեւտրական բանկն իր միջոցներից 3000 րուբլի է որոշել յօգուտ սովեալների. գումարն ուղարկւում է Էջմիածին ի տնօրինութիւն։

—Ապրիլի 10ին տեղի ունեցաւ Թիֆլիսի Օլգինեան գիմնազիոնի տարեկան հանդէսը. եօթներորդ դասարանից աւարտող հայ աշակերտուհիներից՝ Օր. Եղիսաբէթ Շահնազարեանցն արժանացաւ ոսկէ մեդալի, իսկ Օր. Սոֆիա Գուրգէնբէգեանը ստացաւ արծաթէ մեդալ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտեսական Խորհուրդ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Խասգիւղի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ երեսունեւինն ամսեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն 1890 յունվար 1է մինչ ցվերջ մարտ ամսոյ 1893 տարւոյ, ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ ներկայացուած եւ անոր յար և նման մի օրինակն յիշեալ Ս. Եկեղեցւոյ բակն կախուած է ի տես Թաղեցւոց։

Տնտեսական Խորհուրդն այսու պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կը կարդայ յիշեալ Թաղի Պատուարժան ազգայնոց, որ նոյն հաշուեցոյցին վրայ՝ եթէ ո՛ր և է դիտողութիւն կամ բողոք ունին, Թաղականէս մինչեւ 21օր պայմանաժամու մէջ գրաւոր կերպիւ ներկայացնեն Տնտեսական Խորհրդոյ։

Սոյն պայմանաժամին լրումէն յետոյ՝ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն անլսելի պիտի մնայ։

28 ապրիլ 1894

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Սուրիացի Եուսուֆ Հաճ Էֆէնտի Պետական Խորհուրդին անդամ կարգուեցաւ, Իւլայի երկրորդ աստիճանով։

Սինոպի կառավարիչ Բէշիր փաշա՝ Քիոսի կառավարիչ անուանեցաւ եւ իրեն յաջորդեց Լէմնիի կառավարիչ Ֆազըլ պէյ։ Գուշ Ատասի նախկին գայմագամ Սալիմ Էֆէնտի Լէմնիի կառավարիչ անուանեցաւ։

Միթէմայիզի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հանրային պարտուց վարչութեան դիւանատան գործակատար Մէհմէտ Տէվֆիկ էֆէնտիի եւ Ադրիանուպոլսոյ երեւելիներէն հանգուցեալ Հաճի Ահմէտ փաշայի փեսայ Ալի պէյի։

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ֆրանսայի պատերազմական նախարար զօրավար Մերսիէի, առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ զինուորական բարձրագոյն վարժարանին տեսուչ զօրավար Լամպլօի, երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ բազմարուեստական վարժարանին տնօրէն զօրավար Անտրէի, երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ գեր-տնօրէն հազարապետ Բամարի, և երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ բազմարուեստեան վարժարանի տեսուչին։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պետական խորհուրդին անդամներէն Հիւսէյին պէյի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թաղ գաւառակին կառավարիչ Մէհմէտ Բաշիտ փաշայի։

Ի Բ. ԴՌՆԸ.—Իտալական դեսպան Քոլոպիանօ կոմսը երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սաիտ փաշայի և խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշայի հետ։

ՆՈՐ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.— Բարձր. Սպարապետը յանձնաժողով մը կազմած է, մասնաւորապէս հոգ տանելու համար արքունի գործարաններուն բարւոքմանը և կատարելագործութեանը։ Յանձնաժողովն արդէն խորհրդակցութիւններ կը կատարէ, և օգտակար որոշումներ տուած է։

ԷՍԱՏ ՓԱՇԱ.— Բարիզի օսմանեան դեսպան Էսատ փաշա ինֆլուէնզայէ ու ցնցղատապէ բռնուած ըլլալուն, յետաձգած էր իր մեկնումը։ Վերջին լուրերուն նայելով զգալի բարւոքում մը առաջ եկած է իր վիճակին մէջ և բժիշկները կը յուսան թէ շաբաթ մը պիտի կրնայ ճանբորդութեան յոգնութիւններուն դիմանալ Կ. Պոլիս գալու համար, ուր պիտի անցընէ իր արձակուրդը։

ՔՈՂԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.— Ապրիլ 26էն մինչեւ ապրիլ 27, քսան չորս ժամուան միջոցին, Սեբաստիոյ մէջ քոլերայէ բռնուած են 25 անձեր, և հին ու նոր վարակուողներէն տասնըհինգը մեռեր են։

—Իզքիլիպի մէջ ապրիլ 26ին 9 հոգի բռնուեր են քոլերայէ. հին վարակուողներուն երկուքը մեռեր են, իսկ միւսներուն առողջական վիճակն աղէկ է։ Ապրիլ 27ին 6 հոգի բռնուեր են քոլերայէ և հին բռնուողներէն երկուքը մեռեր են։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.—Չորեքշաբթի, կէս օրէն ետք, բոլոր դեսպանները ռուսական դեսպանատունը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին Պ. Նէլիտօֆի։ Յունաց Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Երասիմոս եւս այցելութիւն տուաւ Պ. Նէլիտօֆի։

—Անգլիական դեսպանատան առաջին թարգման Սըր Ալֆրէտ Սանտիսըն իր վատառողջութեանը պատճառաւ արձակուրդ ստացած ըլլալով, երրորդ թարգման Պ. Պլօք պիտի վարէ անոր պաշտօնը։

—Պ. Մաքսիմով որ ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման անուանուած է և արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ առտու մայրաքաղաքս դարձաւ Օտեսայէն։

—Սերպիական նոր դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչ յառաջիկայ երեքշաբթի մայրաքաղաքս կը հասնի։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԻ տեսչութիւնը նոր ձեռնարկներ ըրած է Մեծ-Եպարքոսին մօտ, խնդրելով որ արտօնուի վագֆ կալուածոց փոխարէն դրամ փոխ տալ։ Ն. Բարձրութիւն խնդիրը Պետական Խորհուրդին յանձնած է։

ԵԱՖԱ-ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ երկաթուղւոյ ընկերութեան պահանջատէրերն այսօր Բարիզի առեւտրական դատարանին կը ներկայանան, ուր վարչական խորհուրդին կողմէ հաշուական կարգադրութեան ծրագիր մը պիտի ներկայացուի իրենց։ Այդ ծրագրով կ՚առաջարկուի իրենց պահանջքն ամբողջովին վճարել առանց տոկոսի, 55 տարուան մէջ. այն պահանջատէրերը որոնք չընդունին սոյն առաջարկը, ազատ պիտի ըլլան իրենց ձեռք գտնուած թուղթերը փոխանակել հինգ հարիւր ֆրանքնոց նոր պարտաթուղթերու հետ, որոնք հիներուն համանման պայմաններով հատուցանելի են, 5 առ 100 պատահական տոկոսով մը։ Ընկերութեան շահը պիտի յատկացուի. 1. վերեւ յիշուած կարգադրութեան առաջինն ընդունողներուն պահանջքը վճարելու. 2. ընդհանուր ծախքն ու գլխավճարը հատուցանելու. Մնացեալը բաժնետէրերուն պիտի բաժնուի, 95 առ 100 համեմատութեամբ. միայն, 500,000 ֆրանքի գումար մը գոյանալէ ետք, որ յատկացուած է գծին ամբողջացման։ Ընկերութիւնը կը վերստանձնէ իր գծերուն շահագործումը որ յանձնուած էր շինող ընկերութեան, որ հաշուեյարդարութիւն կը կատարէ։

ՅՈՒՆԱՑ Ամեն. Պատրիարքը նախընթաց օր Շիշլիի գերեզմանատունն երթալով՝ հոգեհանգստեան աղօթք կարդաց յոյն բարերարներու (Շիշմանօղլու, Զաֆիրօբուլօ, Սիմէֆանովիչ, Զարիֆի և Հաճի Թէօտօրի) գերեզմաններուն վրայ։ Ի դարձին, այցելութիւն տուաւ ռումանական դեսպան Պ. Միթիլինէօին։

ԷԿԶԱՐՔԱՐԱՆ.—[illegible] կը ծանուցանէ թէ Պուլկարայ Գեր. Էկզարքը գնելու վրայ է Բերայի [illegible] շէնքը, զայն էկզարքարանի վերածելու համար։

Յիշեալ շէնքը կը պատկանի հանգուցեալ Թուպինիի ժառանգորդներուն։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը արտօնութիւն խնդրեր է Բ. Դուռնէն՝ Արղընիի հանքէն հանուած 500 000 օխա պղինձը ծախելու, վճարելու համար 40,000 ոսկւոյ փոխառութիւնը որ վերջերս եղաւ Օսմ. Պանքայէն։ [illegible] հաւանական չի գտներ որ այս առաջարկ ընդունելութիւն գտնէ։

ՔՕՆԵԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ. — [illegible] կը հաղորդէ թէ Էսկի Շէհր-Քօնեայի երկաթուղւոյն նախնական յատակագծին վրայ առաջարկուած բարեփոխումները վաւերացեր են։ Նոր յատակագծին այնպէս մը պատրաստուած է որ ճամբուն երկայնութիւնը կը կարճեցնէ, որով սակագիններն ալ պակաս կըլլան՝ ի նպաստ այդ նահանգայ առեւտրական և երկրագործական զարգացման։ Երկաթուղւոյ գիծը Քէօթահեայէն 10 քիլոմեդր հեռաւորութեամբ անցնելուն պատճառաւ, այդ կարեւոր քաղաքը Անատօլուի երկաթուղեաց ընդհանուր գծէն դուրս կը մնայ, սակայն մասնաւոր գծով մը պիտի կրնայ միացուիլ անոր։

ԹԱՐԱՆԹԻՆԱՅԻ ընդհ. քննիչ Տոքթ. Քօչոնի էֆ. երէկ գիշեր արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սաիտ փաշայի ապարանքն երթալով ի Նշան Թաշ, առողջապահական գործերու մասին հրամաններ առաւ։

ՍԽԱԼԱԿՈՒԹԻՒՆ,—Եանեայէն կը գրեն թէ Խրիսթաքի Զօղրաֆօս էֆէնտիի որդին Թեսալիոյ մէջ աւազակներուն կողմէ լեռը տարուեր է։ Եանեայի կուսակալը Ալասոնեայի զինուորական հրամանատարին մէկ հեռագրէն իմանալով այս լուրը, խիստ հրամաններ ղրկեր է սահմանագլխոյ զինուորական իշխանութեանց՝ աւազակներուն ձերբակալման համար, այն պարագային երբ օսմանեան հողն անցնիլ ուզեն, հելլէն զօրքերու հալածանքէն խոյս տալու համար։

Պ. ԲԱՒԷՐՍԸՆ ասկից տասներհինգ տարի առաջ 12000 ոսկւոյ կանխավճար մը բրած էր հանքաց և անտառաց տեսչութեան, Այտընի նահանգին մէջ քռօմի հանքին շահագործումէն կայս. կառավարութեան վճարելի տուրքին հետ հաշուակցելու համար։ Հիմա, Պ. Բաւէրսըն կառարկէ եղեր թէ այդ գումարի հատուցումը պէտք է կարգադրուի հանածոյի իւրաքանչիւր տակառաչափին վրայ 100ին 5ի հաշուով, ըստ հին կանոնագրի, և ոչ թէ 100ին 20ի հաշուով, ինչպէս կը տրամադրէ հանքերու նոր կանոնագիրը։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը ելմտական նախարարութենէն բացատրութիւն խնդրած է վերայիշեալ կարգադրութեան պայմաններուն վրայ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Ջմիրնօֆ որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուի, վաղը մայրաքաղաքս կը դառնայ։

ՖԷՆԷՐԻ Պատրիարքարանն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մելէնիքօի մետրապօլիտ Տ. Աղէքսանդր մեռեր է։

Ե. ԱՂԱԹՕՆ ԷՖ. Էնկիւրի ուղեւորեցաւ միանալու համար այն յանձնաժողովին որ երկրագործական, հանքաց և անտառաց նախարարութեան կողմէ պաշտօն ունի յարմար գետին մը գնել՝ տիպար-ագարակի մը հաստատման համար, ուր յատկապէս հոգ պիտի տարուի Թիֆթիկ արտադրող այծերու ցեղին ազնուացման։

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքաց և երկրագործական նախարարութեան կողմէ պատրաստուած անտառներու նոր կանոնագիրը Պետական խորհուրդին մատուցուեցաւ, որ այդ մասին ինչ ինչ բացատրութիւններ լսելէ ետք, միաձայն հաւանութեամբ ընդունեց զայն։

ՓՈՔՐԻԿ ՔՍԱԿԱՀԱՏ ՄԸ, հազիւ տասներհինգ տարեկան, առջի օրը Քօնքօրտիայի մօտ կնոջ մը դրամապանակը յափշտակեց որուն մէջ մէկ ու կէս ոսկի կար, ու փախաւ։

ԴՈՒԱՐԱԲՈՅՆԵՐՈՒ գանգատներուն վրայ, թէ Անատօլուի երկաթուղեաց սակագները շատ բարձր են արջառներու փոխադրութեան համար, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը բանակցութեան մտած է յիշեալ ընկերութեան հետ, որպէս զի անասնոց փոխադրութեան սակագները զեղչուին։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ.— Երէկ Վառնաէն մայրաքաղաքս եկան հարիւր երեսուն խալամ գաղթականներ, որք Էօրէնճիք շոգենաւով ճամբայ ելան Անատօլու երթալու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ժողովոյ անդամներ Միրլիվա Նուրի փաշա, կայս. Իրատէի մը համաձայն, այսօր Պրուսա կ՚ուղեւորի առողջութիւնը դարմանելու համար։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ֆրանսական նաւախումբը առաջիկայ շաբթու Աղեքսանդրիա պիտի երթայ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Առջի օրը անծանօթ մարդ մը Ատլիէի դէմը գտնուող ծխավաճառի մը խանութը մտնելով, տէրոջը բացակայութենէն օգուտ քաղեց և գզրոցին մէջէն հինգ վեց հարիւր ղրուշը գողցաւ։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.— Առջի գիշերը վարձու կառք մը Բերայի մեծ ճամբէն անցած պահուն տասներմէկ տարեկան յոյնի աղջիկ մը կոխոտեց։ Խեղճ փոքրիկը գլխէն և այլ տեղերէն վիրաւորուելով հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։ Կառապանը ձերբակալուած է։

—Փօյաճըգեղցի Փեթրօ և Նիքօլի նախընթաց գիշեր գինով վիճակի մէջ շուկայէն անցած ատեննին, կռուի բռնուեցան և Նիքօլի դաշոյնն հանելով մէկ քանի տեղէն ծանրապէս վիրաւորեց Փեթրօն։ Զարագործը ձերբակալուեցաւ և վիրաւորն հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Նախընթաց գիշեր, ի Խասգիւղ, Զըքսալըն, յիսուն տարեկան հրեայ կին մը սաստիկ զայրանալով իր տասներեօթը տարեկան տղուն դէմ, հայր դանակով երեք տեղէն ծանրապէս վիրաւորեց զայն։ Տղուն կեանքը վտանգի մէջ է։ Ոճրապարտ մայրն ոճիրը գործելէ ետք՝ խոյս տալով հեռաւոր տան մը մէջ պահուըտեցաւ, սակայն ոստիկանները գտան ու ձերբակալեցին զայն։ Շարժառիթը սա է եղեր որ տղան ատեն ատեն թախանձանօք դրամ կուզեր մօրմէն։

—Պրուսայի նահանգին մէկ գիւղին մէջ, Ալի անուն տասներհինգ տարեկան տղայ մը երբ դանակով մը ակռաները կը խառնէր, ոտքն յանկարծ կը սահի և երեսի վրայ գետին կ՚իյնայ։ Դանակը լեզուին տակ կը մտնէ և ծանրապէս կը վիրաւորէ խեղճ տղան, որ քանի չորս ժամ ետքը կը մեռնի։

ՇԻՐՔԷԹԻ թիւ 43 շոգենաւը որ Անգլիայէն նոր հասած է, առաջիկայ կիրակի պիտի սկսի բանիլ։ Թիւ 44 շոգենաւն ալ ճամբայ հանուած է Անգլիայէն դէպ ի Կ. Պոլիս։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷՆ որոշեր է որ այսուհետեւ, ամրան եղանակին պատճառաւ, ուրբաթ և կիրակի օրերը առտուն կամուրջէն չորս շոգենաւ բանի Խալաճըչի նաւամատոյցն, ու իրիկուններն ալ չորս շոգենաւ նոյն նաւամատոյցէն ճամբայ ելլեն կամուրջ գալու համար։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. Պանքայի Ղալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան առաջիկայ երկուշաբթի, 2 մայիս։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1894 մայիս 1 ին (Ն. Տ.) կատարուած 24 րդ ընթացքի վիճակահանութենէն ելած պարտաթուղթերու թիւերուն ցուցակը.

3	1168	2650	3814	4993
96	1204	2677	3916	5087
100	1331	2710	4010	5354
108	1496	2975	4045	5374
188	1497	3022	4108	5478
229	1658	3051	4115	5485
385	1893	3104	4130	5653
780	1908	3146	4228	5861
989	2006	3506	4293	5929
1018	2045	3540	4400	6059
1036	2076	3584	4403	6082
1070	2118	3604	4445	6119
1118	2202	3620	4486	6135
1125	2239	3621	4778	6216
1133	2458	3723	4760	6300
1152	2487	3735	4869	6422
1164	2558	3744	4989	6457

Յիշեալ պարտաթուղթերուն փոխարժէքին գանձումը պիտի սկսի յառաջիկայ յունիս 1 էն և պիտի կատարուի ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց։

Պարտաթուղթերը պիտի ընդունուին ի վաւերացում չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը, կէս օրէն ետք ժամը 2 էն մինչեւ 4։

Կ. Պոլիս, 2 մայիս 94 3—3

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ
ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԱՏԱՆԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոլանտայի կրթական նախարարը շրջաբերականով մը երկրին բոլոր դպրոցներու վարչութեանց ուղարկեր է հետեւեալ առողջապահիկ կանոնագրութիւնը, զոր գրած են հինգ հմուտ բժշկապետներ։

Ականջներու խնամք

1. Պահպանէ՛ ականջներդ ամեն տեսակ ուժգին ցնցումներէ, չը խփես ականջըդ, չըգոռաս ուղղակի ականջի մէջ։

2. Երբէք չփորես ականջդ սուր ծայրիկով, օրինակ քարգրչով, երկաթագրչով կամ ճաղով։ Չըդնես ականջիդ մէջ ոչինչ, մինչեւ անգամ հասարակ բամբակ, երբէք չըդնես նաեւ «Օ տը քօլօնեայ»ով կամ այլ օծանելիքով թաթխուած բամբակ։

3. Մաքրէ՛ ականջիդ խոռոչը եւ առհասարակ այն մասերը, որոնք կ՚երեւան. լուացուած ատեն օճառը զգուշաւոր չափաւորութեամբ գործածէ. իսկ լուանալէդ յետոյ բոլոր թաց տեղերը սրբէ, չորցուր։

4. Եթէ ականջիդ մէջ բան է ինկեր, փութով դիմէ բժշկին։ Եթէ ականջիդ մէջ մտեր է կենդանի, որդ, տաք ձէթ կաթեցուր այնտեղ, մինչեւ որ բժիշկ հասնի։

5. Եթէ ականջէդ գէշ հիւթ կը ծորի, մի՛ կարծեր թէ վտանգաւոր չէ, կամ թէ մինչեւ անգամ օգտակար է առողջութեան համար. ընդհակառակն, որչափ կարելի է շուտով դիմէ բժշկին։

Բերնի խնամքը

1. Բերնդ միշտ մաքուր պահէ։ Յիշէ որ բերանը կը ծառայէ ուտելու և խօսելու, իսկ քիթը շնչելու։ Խնչելու ատենդ նախ մէկ ռունգդ մաքրէ և ապա միւսը և երբէք սրբելու ատենդ չը փչես փողի պէս քթովդ։

2. Եթէ չես կրող կանոնաւորապէս շնչել քթովդ գոցուած կամ վազած ատենդ, խօսակցութեան կամ քնացած ժամանակ, դիմէ բժշկին հետազօտելու ատոր պատճառը։

3. Անհրաժեշտ է հսկել, որ մանուկները իրենց կեանքի առաջին ամիսներէն իսկ սկսին բերանները շնչել փակած՝ քթով։ Եթէ մանուկը քնացած ժամանակը գլուխը դէպի ետեւ է կախ ձգած, բարձ դիր անոր գլխուն տակ, այնպէս որ անոր ծնօտը քիչ մը դպչի կուրծքին։ Եթէ անկից յետոյ երախան դարձեալ շարունակէ բաց բերնով շնչել, այն ժամանակ պէտք է դիմել բժշկին։

Գաւառական լուրեր

ԵԴԵՍԻԱ, 14 ապրիլ

Երկրագործական աշխատութեանց նպաստաւոր աշունէ մը՝ եւ համեմատաբար բարեխառն ձմեռէ մը ետքը՝ հիւանդին երազած թեթեւ նուան պէս՝ գաւառիս հողագործք անձկանօք կը սպասէին անձրեւաշատ գարունի մը, որ միայն կրնար պահել ըլլալ հողին տակ ծածկուած քրտնաթոր աշխատութեանց, որք ցանքէն ի վեր կը գրաւէին մշակողներու միտքն ու բազուկը։

Գարունն եկաւ. եւ փա՛ռք Աստուծոյ, մեր երազած արգասաբեր անձրեւաշատ գարունը։ Մարտի սկիզբէն ի վեր մանաւանդ՝ ամպակուտակ մթնոլորտը լալկան տղու մը պէս կախուած էր երեսը և անդադրում վար կը քամէր իւր բեղմնաւորող «արցունքի» հատիկները։

Աւետաց տօնը միայն՝ հասաւ պատրաստել ամպերու համակ մայլ հովանին, փարատելու համար, գիտես, ձանձրոյթը անոնց, որք գեղեցիկ եղանակին մէջ անարեւ երկնքէն ալ տրտնջալու ձեւեր կառնէին։

Երբ մարախին ալ խօսքը չլսուէր, ըստ ամենայն հաւանականութեանց՝ գաւառս բազմարդիւն հունձքի մը հանդէպ կը գտնուի։

Առատ հունձքի մը այս ակնկալութիւնը գրականապէս չա՞ պացուցաներ ճշմարտութիւնը «Տուք՝ և տացի»ն, քանի որ գաւառս՝ դիեցնող մօր մը նման, առատ արդեանց յորդութիւնը յիշեցնող իւր նախընթաց տարիէն մթերուած ամբարները բացաւ, ամբարելու համար որկորը կարգ մը արմտակարօտ տեղերու, Տիարպէքիր, Քարբերդ, Մալաթիա, Արաբկիր, Բալու, Չմշկածագ, Մուշ, Բաղէշ, Կարին և այլն, որք՝ ինչպէս յայտնի է՝ ժամանակէ մ՚ի վեր արմտեաց սղոյգ կարօտութենէ մը կը տառապին, սոսկանալով Կայսերական մշտաժաման գթութեան։

Ցորենի արտածութիւնը դեռ ևս կը շարունակէ մեծաքանակ, և անշուշտ պիտի տեւէ, մինչեւ որ հայակարօտ գաւառներու ցանքերը գլուխ տան։

Այն արտածութեանց հետեւութեամբ՝ մեր գաւառացիք իրենք ալ այս ձեւով սուղ գնով կրցան ձեռք բերել իրենց պարէնը։ Ասոր փոխարէն՝ գեղնորակ ոսկիներու մուտքը կրնան յիշեցնել մեզ։ Իրաւ որ նըշանակելի պարագայ մ՚է այդ. բայց յիշելու ենք նաեւ՝ որ տնտեսական այդ յայժ նպաստաւոր փոխանակութենէն՝ հօս քանի մը մեծ հողատէրք միայն կարեւոր շահեր ըրին, ի վնաս գնողներու ստուար դասակարգին։

—Կայսերական շնորհաց եւ քաղաքիս բնակչաց մարդասիրական խնամոց առարկայ եղող գաղթականք, որք ժամանակէ մը ի վեր պարէնագործի գաւառներէն հօս գիմած էին, իրենց մէջ յաճախած հիւանդութեանց բերմամբ վերջերս մեծ քանակութեամբ կը վճարեն մահուան հարկը։

Ասոնցմէ խիստ քիչ մաս մը տակաւին մեկնած է իւր բնագաւառը. շատերը տըրամադիր կը թուին միայն յունիսին մեկնելու, որ ատեն, կ՚ըսեն, եթէ Աստուած տայ, մեր երկրի ցանքերը կը սկսին հասունալ։

—Կը յիշուի անշուշտ թէ քաղաքիս սրբազան Առաջնորդն անցեալներս իւր հրաժարականը հեռագրած էր ի Պատրիարքարան։

Քանի մը օր ետքը տեղւոյս ժողովներու կողմէն ալ հեռագիր մ՚ուղղուելով՝ կը խնդրուէր մերժել նոյն հրաժարականը, որ արդարեւ չընդունուեցաւ կեդր. Վարչութեան կողմէ։

Սրբազան Առաջնորդը սակայն մեկուսի կը մնայ տակաւին իւր պաշտաման վարչական մասին միջամուխ լինելէ և կը կատարէ միայն իւր հոգեւոր պարտաւորութիւնները։ Մեծ-Պահոց կիրակիները իւր վանքի առանձնալայնէն քաղաքի եկեղեցին գալով քարոզեց ժողովրդեան. և Աւագ շաբթուս մէջ իր բնակութիւնը առժամապէս Առաջնորդարան փոխադրած է նախագահելու համար կրօնական արարողութեանց եւ մատուցանելու զատկական Պատարագը՝ի հոգեւոր մխիթարութիւն ժողովրդեան։

Այսօր, Աւագ-հինգշաբթի, պարբերական նպաստներէն զատ, Ազգասախնամ Հոգաբարձութեան կողմէ, ըստ վաղեմի աւանդութեան, կարօտելոց մեծկակ նըպաստներ կը բաշխուին մխիթարելու համար զանոնք Զատկական տօնին առթիւ։

—Նախընթաց կիրակի, տեղւոյս Վսեմ. կառավարիչը առաջնորդարան այցելելով՝ ի բացակայութեան Սրբազան Առաջնորդին՝ Փոխանորդ Հօր կողմէ ընդունուեցաւ։

—Ելմտական տարեգլխէն, սարտէն ի վեր՝ քաղաքիս փողոցները գիշերը կը լուսաւորուին՝ կարգադրութեամբ տեղւոյս Քաղաքապետութեան։

—Ի Սրուճ, որ զուտ քրդաբնակ գիւղերէ բաղկացեալ գաւառակ մ՚է, վերջին տարիներս ոգելից ըմպելեաց գործածութիւնն սկսած եւ արագ ծաւալում գտած ըլլալով, տեղւոյն կառավարչութիւնը արգիլեց ոգելից ըմպելեաց վաճառումը գաւառակին կեդրոնին մէջ։

—Այս ձմեռ՝ մսի գինը տարապայման կերպով սղեց հօս, որովհետեւ 7—8 տարիէ ի վեր հարիւր հազարաւորներով կը ջարդուին ոչխարն ու գառնուկներն, որոց մորթը կը գնուի արտասահման երկիրներէ։

Իբրեւ անվրէպ արդիւնք մատաղ անասնիկներու այս վաղաժաման ջարդին, անտարակուսելի է՝ որ գալ տարի ասոփճանաբար աւելի սուղ գնով պիտի փնտրուի միսն, եթէ նոյնութեամբ շարունակուի այդ բան, երբ շրջահայեցութեամբ մտածենք՝ վնասակար է՝ ո՛չ միայն հասարակութեան քսակին այլ և նոյն իսկ կառավարական գանձուն։

Զմոնելով ուրիշ մանրամասնութեանց, յիշե՛նք միայն գաւառիս ոչխարահամարի տուրքը, որ՝ ինչպէս կառավարական հաշուեցոյցերէ կ՚երեւի, ատրիճանական նուազումն մը կը ցուցնէ, յորմէ հետէ սկըսած է ուլերու և գառնուկներու մորթին արտածութիւնն, որ ինչքա՛ն ալ տնտեսագիտական վարդապետութեանց համեմատ շահաբեր համարուի, իւր մասնաւոր հանգամանաց պատճառաւ սակայն երբէք չի կրնար փոխարինել վնասուց ա՛յն հետքերը զորս կը թողու իր ետեւէն։

Կայսերական կառավարութեան (որ հասարակաց օգտին հոգածու՝ արդէն հրամաններ հանած էր էգ գառներու մորթուիլն արգիլող,) հանրածանօթ իմաստութեանը կը մնայ արգիլել նաեւ մասնաւորներու չահագիտութեան ծառայող սոյն ծանուցեալ ձեռնարկութիւնն ալ, որ մեծապէս կը սպառնայ աճմանն ու զարգացմանը՝ գաւառիս այն պատուական կենդանեաց։ Գ. Կ. Ռ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մնակեան էֆ.ին նպաստի ներկայացումը որ անցեալ շաբաթ գիշեր յետաձգուած էր Բիքմանի ներկայացման պատճառաւ, վաղը գիշեր տեղի կունենայ Գատըգիւղի ձմեռնային թատրոնին մէջ։ Ներկայացուելիք խաղն է Օնէյի ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏԸ թուրքերէն լեզուաւ, որուն պիտի յաջորդէ զաւեշտ մը։ Գիները շատ չափաւոր են։ Այս ներկայացումը կազմակերպուած է, ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, վերջին անգամ Գատը-գիւղի Զարբէճի թաղին մէջ պատահած հրդեհէն Մնակեան էֆ.ի կրած վնասը ամոքելու համար։

* * *

Պ. Բիքման, որուն խոհընթերցիկ ևմաքնիսացնող փորձերը հետաքրքրութեամբ կը դիտուին, կիրակի ցերեկեայ ներկայացում մը պիտի տայ Բերայի Թաղապետական թատրոնին մէջ, գեղջկաւ գիներով։ Նոյն գիշերն, Սկիւտարի Պէյլէր Օղլու պարտէզին մէջ և երկուշաբթի գիշեր Մաքրիգիւղի Շաֆագ թատրոնին մէջ։

* * *

Աւասիկ Théâtre Libreի ներկայացումներուն յայտագիրը.

Յառաջիկայ երկուշաբթի, 2 մայիս, առաջին ներկայացում, [illegible] մը և [illegible]։

Երեքշաբթի, [illegible] և Իպսէնի [illegible]։

Չորեքշաբթի, [illegible] և [illegible]։

Հինգշաբթի, Պիօրնսընի խաղը, [illegible] մը։

Ուրբաթ, Գուադըլինի [illegible] որ խնդալէ կը մարեցնէ և Լա Տէ[illegible]։

Տոմսերը հիմակուընէ կը ծախուին Թէփէ-Պաշըի թատրոնին կիշէն։

* * *

Բերայի Սիրքն այսօր ցերեկեայ ներկայացում կայ և այս գիշեր՝ Պ. Պ. Ռասօի, Վիլսօնի ու Կիւսթավի նպաստը։ Օձաձեւ պարը վերջին անգամ պիտի պարէ այս գիշեր տիկին Վիլթօրիա։

Վաղը գիշեր, ամբողջ խումբը պիտի ներկայացնէ Les Brigands՝ մեծ բանթօմիմ մը։

* * *

Քօնքօրտիայի ֆրանսերէն օբէրէթի խումբը իր ներկայացումները փոխադրած է Նշան-Թաշըի Օռօռա թատրոնը։

ՇԻՔԱԿՕ 1893
Ամենէն բարձր վարձատրութիւնը.
Մրցակից չունի մորթի խնամքներու մասին, ընդդէմ կարմրափշտիկներու, ճաթռտուքներու և մորթի խորտուբորտներու։
ԼԱՆՈԼԻՆ ԱՐԴՈՒՃԱՐԴ ԼԱՆՈԼԻՆ
ՔՐԷՄ
ԼԱՆՈԼԻՆ
Լանոլինի գործարանէն արտօնագրուած Մառթինիքէնֆէլտէ
Խողովակներով կը ծախուի ամեն դեղարաններու մէջ եւ դեղավաճառներու քով։
Այն ատեն ճշմարիտ՝ երբ կը կրէ գործարանի սոյն վաճառանիշը։
Ընդհ. Մթերանոց ի Կ. Պոլիս
Պ.Ս. ՖՐԻՕՇԼԻՀԻ սենեակը
Վիթալի խան, 4, Ղալաթիա 1012

ԲԵՆԻԱՄԻՆ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ
ԼՈՒԾԵԱԼ ՍԷՐ
Սոյն հետաքրքրաշարժ վէպը որ [illegible] կեանքէ առնուած է, կը [illegible] իր մէջ միրուն [illegible] ներ, և տարօրինակ չարիքներ [illegible] գրաւէր՝ հատ մը գնելով [illegible] և մէկ նիւթական նպաստ պիտի [illegible] խոհարար հեղինակին վրայ։
Կեդրոնատեղի Վ. Գ. Ջարդարեանի վաճառատուն, կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով, գին 5 ղրուշ։

LA REVUE DES JOURNAUX ET DES LIVRES
ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Լա Ռըվիւ տէ Ժուռնօ է տէ Լիվռըն իր մէկ տարուան բաժանորդներուն ծրիապէս կուտա անոնց ընտրութեամբը՝ էն համբաւաւոր հեղինակներու վերջին գործերէն հատ մը։

Մեր ընթերցողները երբեմն կը հարցունեն թէ շաբաթական ո՞ր օտար հանդէսն ընտրեն։ Լաւագոյն բան մը չենք կրնար ընել բայց եթէ ցուցնել **Ռըվիւ տէ Ժուռնօ է տէ լիվրըն**, ամենէն հետաքրքրաշարժ եւ շահեկան հրատարակութիւնն այժմու։ Արդարեւ, ամեն կիրակի կ՚արտատպէ շաբթուան թերթերուն եւ գիրքերուն մէջ հրատարակուած էն նշանաւոր նիւթերը, յօդուածներ, նորավէպեր, պատմութիւններ, քրոնիկներ, այժմէութիւններ, գիտական հետաքրքրաշարժ նիւթեր, զուարճալի նշանաբաններ, փոքր ուրեր, պզտիկ տեղեկութիւններ, վէպեր եւլն։ Բազմաթիւ պատկերներ, կենդանագիրներ, օրուան դէպքեր եւլն։

ԼԱ ՌԸՎԻՒն կը հրատարակէ երկու թերթօն 1. ԳԵՂՑԻԻ ՄԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆՔԸ, Մարսիալ Մուլէնէ. այս հետաքրքրաշարժ խոստովանութիւններուն էն հրապուրիչ կէտն է արկածներուն բազմազանութիւնը. ամեն բան կայ հոն, գեղջկական կեանքի տեսարաններ, զինուորական կեանքի պատկերներ, ճակատամարտի պատմութիւններ. եւ այլն. 2. ՁԵՌՆՄՕՒԻ ՄԸ ԵՕԹԸ, Ռէյնալէ, ամպարաբութեան եւ ամպարաբներու վրայ. Պ. Ռէյնալի այս գործ ամեն մարդ կը հետաքրքրէ։

Յիշեալ թերթն իր մէկ տարուան բաժանորդներուն կուտայ 3 ֆր. 50 նոց հատոր մը. վեցամսեայներուն 2 ֆրանքնոց, եւ վերջապէս, եռամսեայններուն մէկ ֆրանքնոց հատոր մը։ Ասկից զատ, իր բաժանորդներուն իբր յաւելուածական ծրի պարգեւներ. 1. Սրանչելի կենդանագիր մը իւղանկար, 2. Բաժանորդին կը ղրկէ բաւղ-ալպոմ իր կենդանագրով։

ԴԵՂՑԻԿ ՀԱՏՈՐ ՄԸ, քսան թերթէ կազմուած եւ սիրուն երկգոյն ծածկոցով զարդարուած, կ ղրկուի առանց ծախքի, 3 ֆր. 50ի փոխարէն։

Բաժանորդագրութիւն.—Վեցամսեայ 8 ֆր. տարեկան 14 ֆր. բաժանորդագրութիւն կըլլայ. 1. Բոլոր ֆրանսական զաղթականութիւններու, Պելճիքայի, Տանըմարքայի, Իտալիոյ, Զուիցերիոյ, Հոլանտայի, Նուէճի, Նորվէկիոյ եւ Փօրթուկալի Թղթատարական գրասենեակները որք, առանց ծախքի, կը յանձնեն բաժանորդութեան ընկալագիրներն բոլոր պէտք եղած տեղեկութիւններով. 2. Միջազգային մանտա—բոնով. 3. Փարիզի մէջ Թղթակիցներ ունեցող գրավաճառներու քով. 4. Փարիզի դրամատան մը վրայ փոխանակագրով։

ՌԸՎԻՒ ՏԷ ԺՈՒՌՆՕՅի առաջին ութը տարիներուն հաւաքածուն կը պարունակէ աւելի քան երեք հազար գրական նորավէպեր եւ զանազան պատմութիւններ ամենէն մեծ հեղինակներու. գրական, գիտական եւ արուեստական ահագին ծանօթութիւններ կուտայ. ի մի բան վերջին ութ տարիներու մատենագրական արտադրութեան ամփոփումն է։ Ասկից զատ կը պարունակէ Ալֆոնս Տօտէի, Հէնրի Ռօշֆօրի, Օքթաւ Ֆէօյէի, Լիւտովիք Հալէվիի, Էքթօր Մալոյի, Կի տը Մօփասանի, Բօլ Պուռժէի եւ այլոց ամբողջ վէպերը։ Իւրաքանչիւր հատոր, կարմիր լաթակազմ, ոսկեզօծ գիրերով, կարժէ 14 ֆրանք, առանց ճանբու ծախսի։

Նամակներն ու մանտա-բօնները ուղղել առ Պ. Ժ. Նօալէ, յանձնանիչ, Փարիզ, Բուժա փողոց, Թիւ 13։

Ընդդէմ սպիտակման.—Վիշիի լուծիչ փոշի։

ԱՊԱՌԻԿ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄ ԳԻՐՔԵՐՈՒ
ՊԱՅՄԱՆՔ ՎԱՃԱՌՄԱՆ
Գիրքերը կը տրուին Փարիզի գնով
100 Ֆրանքի և ասկից պակաս ամեն յանձնարարութեան համար վճարումը պիտի ըլլայ ամբողջական
ՀԻՆԳ ՖՐԱՆԳ
Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է. Մեզ հետ յարաբերութիւն չունեցող անձերէն կը խնդրուի որ երաշխաւորութիւն մը տան տեղւոյս վրայ։
Ա. Տ. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Ղալաթիա, 10, Խավեր խան, Ղալաթիա 10,
331 35—48
5

ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ
ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ
ԳՐԵՑ
ՅԱԿՈԲ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Սրբագրեալ եւ Ճոխացեալ
Այդ գիտութեամբ մշակեալ միտք մը չի կարող չզգալ հոգւոյ խնդիրներով. Գիտութեան ու զգացման ճշմարտութեանց աշխարհն համակ հնարն եւ կրօնիցն։ Հոգւոյ զգացմանց ճշմարտութեանց գիտութեան աշակերտաց մէջ յանձնարարելի է իրեն «ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ», ժամանակին կարօտութիւնն էր։ Նշանաւոր անձինք վկայած են թէ յիշեալ մասեանն լրացուցած է այդ պէտքը։
Ուսուցչութեամբ կարդալ պէտք է։
Հեղինակն՝ սոյն հատորը նուիրած է յիշատակին իւր վաղամեռիկ դստեր Օր. Պայծառի, որոյ կենդանագիրն եւ համառօտ կենսագրութիւնը զետեղուած են գրքին սկիզբը։
Գործը կը բաղկանայ 400 էջերէ, ընտիր թղթով, մաքուր տպագրութեամբ եւ գեղեցիկ կազմով։
ԳԻՆ 12 ՂՐՇ.
Կեդրոնատեղին է Ե. Մաթէոսեանի թղթավաճառանոցն, թիւ 27, Ֆինճանճըլար, Կ. Պոլիս. Կը գտնուի նաեւ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ՝ 10,000,000 անգլ. ոսկի
Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Համբարճէ փողոց, Թոմրուք խան
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, Թիւ 190
ԴԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՕՆՏՕՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ
Մասնաճիւղեր

Ատալիա
Ատանա
Այտըն
Հալէպ
Աղեքսանդրիա
Ագր. Պոլիս
Էնկիւրի
Պաղտատ
Պէյրութ
Պրուսա
Դամասկոս
Գօնեա
Լառնաքա
Գահիրէ
Լիմասոլ
Մերսին
Նազիլլի
Նիքօսիա
Ուշաք
Փիլիպէ
Բօր-Սայիտ
Ռուսճուք
Սելանիկ
Սամսոն
Իզմիր
Սօֆիա
Տրապիզոն

Պարտաթուղթերու եւ արժէթուղթերու յանձման փոխարէն սուղ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշւով։
Դրամագլուխ արժէթուղթերու։
Հանուած փոխանագրերու, չէքերու, պարտաթուղթերու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։
Բացուած ընթացիկ հաշիւներու, պահպանուած արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։
Գանձուած կտրօններու, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառուած եւ գնուած դրամներու։
Օսմ. կայս. Պանքան կ՚ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.
Տարին 2 ½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար.
Տարին 1 ½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.
Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։
ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց ասափ փոխատուութիւններ կ՚ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ՚ընդունի իբր աւանդ։
Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան ցանկացած թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարպարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, յանձնայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւ այլն։
ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու բրօմէսներ, եւ արժէթուղթեր կ՚ընդունին, ընթացիկ հաշւով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի տարին 3% տոկոսով։

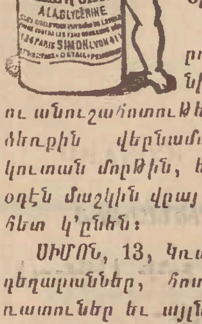

ՔՐԷՄ ՍԻՄՕՆ
ԲՐՆՁԱՓՈՇԻ ՍԻՄՕՆ
ՔՐԷՄ ՍԻՄՕՆԻ ՕՃԱՌ
Յանձնարարուած Փարիզի, Վիեննայի, Լոնտոնի, Պերլինի, Նիւ-Եորքի բժիշկներէն։
Ամենէն վայելչասէր կիներուն կողմէ ընդունուած այս նիւթեր, սքանչելի նրբութեամբ, ու անուշահոտութեամբ, կը ճերմկցունեն երեսին մորթին վերնամաշկը, աննման կակղութիւն կուտան մորթին, եւ ցուրտէն, արեւէն եւ ծովի օդէն մաշկին վրայ գոյացած այլայլումները անհետ կ՚ընեն։
ՍԻՄՕՆ, 13, Կուանժ Պաթլիէռ փողոց ՓԱՐԻԶ, դեղարաններ, հոտեղինաց խանութներ, վաճառատուներ եւ այլն, եւ այլն։ 15—16

ՍԳՈՒՆԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Սըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սգող եւ Պօուն,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրուի ձկան իւղն իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հոչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ա. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱԼՖՕՅՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
ԲԵՐԱ, Մեծ փողոց, Պօն-Մարշէի դէմ Թիւ 345
Գալֆօյուլօ Եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ այս անգամ բերել տուած են կանանց հագուստներու համար խիստ նոր ու գեղեցիկ մետաքսեայ ու բրդէ կերպասներ, գեղեցիկ ֆուլարներ ու կարգ մը մետաքսեայ բարակ կտաւներ, վերջին նորաձեւութեան համեմատ հովանոցներ, ինչպէս նաեւ վերարկուի համար նորանոր երիզներ ու նորաձեւութեան վերաբերեալ շատ մը նիւթեր։
Յիշեալ վաճառատունը ի վաղուց անտի ծանօթ ըլլալով՝ հասարակութեան վստահութիւնը գրաւած և ապրանքներուն գեղեցկութիւնը ընդհանուր համբաւ վայելած է։ Գալֆօյուլօ եղբարք իրենց ապրանքներուն գեղեցկութեանն ու ազնուութեանը ամեն հոգ տանելով հանդերձ՝ այդ ապրանքներուն վերջին աստիճան աժան գին որոշած են։ ՈՐՈՇ ԳԻՆ 7—20

ՌՈՍԻԱ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մօրքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4·000·000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար	55·000·000 Ֆրք.
1893 ի հասոյթք	20·500·000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարծ. է մօտ	70·000·000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Ջէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Մ. Ժ. ՌԻԲԲԻՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000 „ՖԻՆԻՔՍ„ Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԽԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ինշաաթը ասքէրիէ լաղըմէսի իչուն 1 սէնէ զարֆընտա միւպայաասը մուգթազի 2000տէն 3000 ֆըչըյա գատար մուխթէլիֆ նումէրօտա գարֆիչա էնվայը մէվգըի միւնագասայա գօնուլարագ մայըսըն 10ընճը չարշանպա կիւնիւ գարարը գաթիսի ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլինին գապուլը մուգարրէր պուլունտուղունտան թալիպ օլանլարըն Ինշաաթը ասքէրիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 37 2—3

Գաբանըը տաքըյ ֆապրիգայը հիւմայունը իչուն 310 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար լիւզումը օլուպ ալընաճագ օլան վէ չէրաիթ մուաաէնէսի իլէ մէվգըի միւնագասայա վազ օլունան արֆըը վէ 1 նումէրօ մանթն խաղլարընը պէնէր գըհէյի ճէտիտի 37չէր ½ փարա, Սույէֆ խաղըընը 1 ղրշ. 10 փարա վէ Օլին խաղընը 34½ փարա վէ գալըն գըմապըն 4 ղրշ. 25 փարա վէ ինճէ գըմապըն 5 ղրշ. 5 փարա, ինճէ սիճիմին 2 ղրշ. 37 փարա, գօմանտանըն 2 ղրշ. 37 փարա գաթրանը խալաթըն 4 ղրշ. Օնբէ խսթիւբիւսինին 1 ղրշ. 37 փարա բէչինանըն 12 փարա, Թօն խաղընըն 2 ղրշ. 24 փարա ֆիյաթլարը իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլտուղունտան մէզքիւր ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրաար իլէ պունլարըն իհաալէը տէրէօհտէլէրի թալիպ օլանլարըն մայըսը րումինին Չինճի կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 38 2—3

Չինճի Ֆըրգայի հիւմայուն խըմալաթ իտարէսինին թէրգի վէ գունտուրախանէ գըշլաղը իչուն 310 սէնէսի զարֆընտա լիւզումը կէօրիւնէն սըրմա վէ չուգա վէ քէօսէլէ վէ վիտէլա վէ մալզէմէի սայիրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլարագ ֆիյաթը մայըսըն իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթաալէսի գուհուր իտէճէք թալիպլէրին թաբիլը իլանտէն իթիպարէն վարարը գաթիսի իլան տօլընճէյէ գատար պէհէր ճումաա իրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Ֆըրգայի հիւմայունը մէզքիւր խըմալաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլընուր։
Նօ. 36 3—3

[illegible] (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

[illegible] Լիվէրբուլէ
և [illegible]

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գասգոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ատլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մարօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Քէտար շոգենաւը, Նաւապետ Վար, Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի դէպ ի ամսոյս 25։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալէքսիանոս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8·000·000
Պահեստիչդրամ	» 6·889·695
Տարեկան հասոյթ	» 16·890·344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք
894 Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկութեան Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալլիէօ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօգօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրատնօ	2200	Քուիրօ	2800
Պասսանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գագօ	2000	Քօլրինօ	4[illegible]00	Սաֆօ	2000
Գօմօ	1700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիրքաս	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	3500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլյանատօ	2600	Մուրինօ	3100	Ուէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տրիֆայնրնս	[illegible]00
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ծրմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէրօ	1[illegible]0
Ֆիտօ	700	Օդդօ	2000	Մօսքիթօ	1[illegible]0

Էնկլիշըն Մօնարք	8000
Բրիթիշըն Մօնարք	8000
Եգիպթըն Մօնարք	8100

Վօլթուրնօ շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կ'սպասուի դէպ ի ամսոյս 18ին։

Ուրբինօ շոգենաւը, Նաւապետ Քըրրի, ամսոյս 18ին պիտի մեկնի Հըլէն ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի
Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
858

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Միջերկրականի և Սեւ ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թապօր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէլուս	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբըն	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

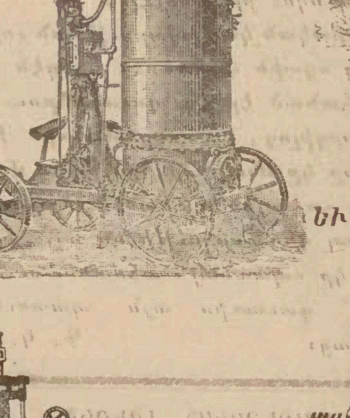

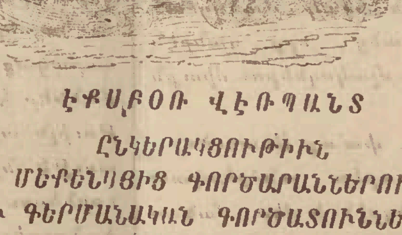

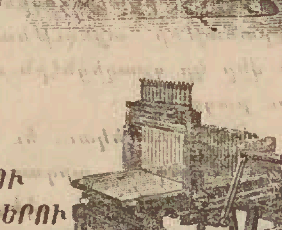

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

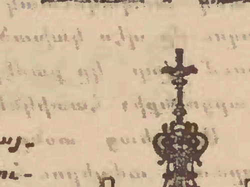

Մեքենաներու և գերմանական արհեստական նիւթերու ցուցադրութիւն ի Ղալաթիա, Բէրշէմպէ Բազար Թիճարէթ խան (Նախկին կեդրոնատեղի ծխախոտի Րէժիի)

Արհեստական, երկրագործական, ճարտարապետական, նաւային եւայլն, եւայլն ՆԻՒԹԵՐՈՒ և ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ։

Տեղեկութիւնք կը տրուին մեքենաներու, ամբողջ գործարաններու զետեղման վրայ։

Ցուցադրութեան մէջ կը գտնուի միշտ գեղեցիկ մթերք մը գանազան մեքենաներու, ջրհաններու, խոհանոցի նիւթերու, գերմանական լինօլէօմի և ուրիշ վաճառքներու։

798

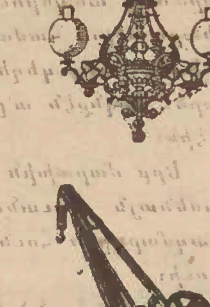

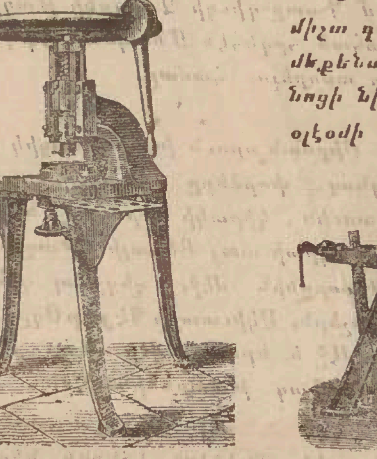

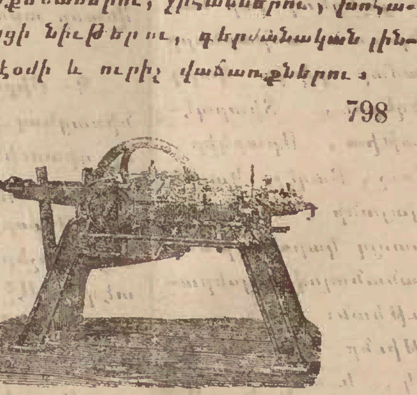

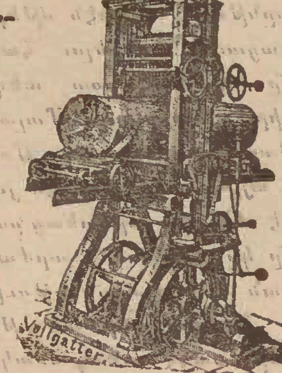

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինելի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, ակ անգամէն ամենապատիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, պղատինով և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակէէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕԹԻ ՕՃԱՌՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ.

Հիբօֆօսֆիթներ ով կրոյ և սոտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճգաձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տհաճ համ ու հոտ չունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոքրիկ տղայքները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Ներկայացուցիչք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՆՄԷՐ ԵՒ ՀԱՐԲԷԼ

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Ապրիլ 24էն սկսեալ մինչեւ 1894 Մայիս 1

(Բոլոր կիրակէ օրերէն) Եւրոպական եզերքէն
Կամուրջէ Ելլող շոգենաւաց երթեւեկութիւնն

Ժ. Վ. Թ.

11 40 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Պօյճ. Ռ. Հս. [Ռ. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հաղրդ.] 39
12 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍԹԷՆ. Պօյ. Ռ. Հիս. Ռ. Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի։ 40
1 15 Ռ. Ա. Դվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպր. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Գնտ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Օրթ.է զատ Չնկ. Վնր. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 37
2 — Ենմ. Մզպ. Պէօր. Թրպ. Ենր. Պշր. Ենր.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի] Ուրբ.ները Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. (Ռ. Հս.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 38
2 30 Ենր. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հիս. Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշկ. բացի ուր.է]։ 21
2 35 Ռ. Ա. Դվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նաւահանգիստներն հանդիպելով Օրթ. Պշր. պիտի երթայ։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Օրթ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք։ 18
3 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. (Ռ. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ.ները Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 20
4 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հ. Պէպ. Պէշր. Պպր.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն. Գրչ. Օրթ. 40
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէզ. Ենր. ՍԹԷՆ. Միր. Պօյ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշ. 19
7 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէզ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ռ. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գզ. Պշ. Իս. 25
8 — Ա. Ռ. Դվ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍԹՆ. Մրկ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշր. 18
10 10 Ռ. Հիս. Չնկ. 38
10 10 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Մրկ. Ռ. Հս. Արն. Օրթ. Պշր. 28

Ենիքէօյէն Կամուրջ Ելլող շոգենաւք

11 35 Ենր. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 20

Պէշիկթաշէն Կամուրջ Ելլող շոգենաւք

11 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 25
12 — Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 20
12 30 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 33
12 5 Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գր. Օրթ. Պշր. 19
1 — Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշր. 25
1 35 Ռ. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր. 32
2 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 19
2 50 Օրթ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 37
3 — Պէպր. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 21
3 35 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 23
4 10 Ռ. Հս Պպ. Արն. Գչ. Օթ. Պշր. Գպ. բացիՈւր.է 32
4 10 Օրթ. Պշ. էնուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 18
4 45 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. Գպ. 21
5 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. բացի Ուր.է 38

Ասիական եզերքէն Կամուրջ Ելլող շոգենաւք

11 30 Գնտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 32
11 45 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 33
12 20 Պէպ. Գն Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշր. բցի Ուր.է 28
1 35 Ա. Հս. Գնտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 39
12 40 Պէյգ. Բշպ. Ենր. Գնլ. Պօյճ. Ռ. Ա. Հ. Գտ. Պէպ. Արն. Չնկլ. Պէյպ. Օր. Դզկ. Իսկ. Պշ. Գապ. 23
2 — Պէյգ. Բշպ. Զպգլ. Գնլճ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղորդակցի) ուր.ները Օրթ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշր. 37
2 45 Գնտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր. 28
3 15 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Պշր. (Գնտ. շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ.ները Օրթ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 18
4 5 Քանտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր.է 39
4 30 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Գնտլ ի շոգ.ին կը հղրդկ.) Ուր.ները Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. պիտի հանդիպի 33
5 10 Գնտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. բացիՈւր.է 37
7 — Մրկ. Ռ. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պշր. Հնգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ 33
9 — Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնր. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 21
10 10 Պէյգ. Գնլ. Ա. Հս. Չնկ. Պէյլ. Պշ. 20
10 20 Ա. Հս.էն ուղղակի կամուրջ 33
11 5 Գզկ.էն » » բացի Ուր.է 22
11 20 Վնր.էն » » 19
11 55 Գզկ. Իսկ. » » 11

(Բոլոր կիրակէ օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 30 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Ռ. Հիսար 32
1 15 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Մրկ. Պօյճ. Ենիր. Թրպ. Պէօյ. Մէզր. Ենմ. ուր.ները Պէյգ. պիտի հանդիպի 20
2 30 Պշր. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ռ. Հս. Մրկ. Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 40
3 5 Գապ. Պշր. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենր. Բշպ. Պէյգօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. ուր.ները 3.35ին։ 25
3 20 Պշկ. Օրթ. Արնվ. Գնտլ. բացի ուր.է 39
4 — Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 19
4 40 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպ. բացի Ուրբ.է 38
5 15 Իսկ. Պշր. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ. Զպգ. Մրկ. 23
6 — Գապ. Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Մրկ. Ենր. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվգ. ներ 18
7 — Պշր. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Արն. Գնտ. Ռ. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենր. Թրպ. Պէօյ. 21
8 30 Պշր. Օրթ. Արնվ. Պէպ. Ռ. Հս. Միրկ. Ենէր. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 28
9 25 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. 38
10 — Ռ. Հս. Մրկ. Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մէզր. Ենմ. բացի ուրբ.է 40
10 5 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ.ները 10վայրկեան ետքը 37
10 45 Ռ. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹԷՆ. Ենիր. Թրպ. Պէօյր. Մէզ. Ենիմ. Ուրբաթները չկայ 18
11 20 Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենիմ. 38
11 40 Պէպ. Ռ. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենր. (*) 20
(*) Օդը փէշ եղած ատեն ՍԹԷՆ. չկայ։

Կամուրջէն Պէյքօզ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 25 Կամրջ.էն ուղղ. Պէյքօզ 25
1 40 Ուղղ. Պէյքօզ 19
2 55 Ուղղ. Պէյքօզ 23
4 — » » Ուր.ները Իսկ. Պէյ. Չնկլ. 32
10 35 Պշր. Օր. Գրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենր. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուրբաթէ 23
11 15 Գապ. Պշր. ՍԹ. Գրչ. Արն. Պպ. Ռ. Հ. Պօյճ. Ենր. 21
11 45 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Գնտ. 25
12 15 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէյքօզ 19

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

1 — Ուղղակի Ա. Հիսար 39
1 45 Պէշկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ուրբաթները 2ին Ռ. Հիսար ես պիտի հանդիպի 28
2 45 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնր. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյգ 33
3 15 Իսկ Պէյլ. Չէնկ. Ռ. Հիսար բացի ուր.է) 32
4 15 Իսկ. Պէյլ. Չէնկ. Գզկ. Գանտ. բացի ուրբ.է 37
8 45 Պշր. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Բշպ. Պէյգ. 20
9 30 Պշր. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնր. Գնտ. Ա. Հիս 33
10 20 Պշր. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ. Մէզ. Ռ. Ա. Գավագներ 39
10 30 Պէշր. Պէյլ. Չէնկ. Վանր. Ուրբ.ները Իսկ. Գզկ Արնվ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Մրկ. Ենր. Վնր. Պէօյր. 19
10 40 Իսկիտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ) 25
11 — Գպա. Պշր. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վնիր. Գնտլ. Պէպ. 32
11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ. 33
11 30 Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ 11
12 — Պէշր. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանր. 28

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
11 30		11 50	
12 —		12 15	
12 30		12 45	7 —
1 —		1 20	7 30
1 30	7	1 50	8 20
2 —	8 10	2 15	9 5
2 30	8 Վօսփ.	2 50	9 50
3 —	8 50	2 45 Վօսփ.	10 20
3 15 Ֆէրպ.	9 30	3 25	10 30 Ֆէրպ
3 30	9 45 Ֆէրպ.	4 —	10 40 Գզկ.
4 15	10 20	4 35 Ֆէրպօթ	11 —
4 35 Վօսփ.	10 55 Գապ.	5 —	11 30 Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպ.	11 — Գուզկ.	5 15 Վօսփ.	11 30 Գզկ.*
5 —	11 — Ֆէրպ.	5 35 Ֆէրպօթ	11 50
5 35	11 20	5 30	— —
6 15	12 5	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
— —		— —	— —
11 30	7 —	11 50	6 25
12 15	8 10	12 15	7 30
1 —	8 20 Վօսփ.	1 —	8 20
1 45	9 —	1 25	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 25	10 15
4 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 25 Վօսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 30 Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 15 Վօսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
[illegible]	12 5	6 15 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի Ուր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ Կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իսկիւտար
5 35 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։